

ELŐFIZETÉS

HELYREN:
Egy évre 24 korona
Egy hónapra 2 korona

VIDEKEN:
Egy évre 28 korona
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
6-hasabos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 15 fillér.

nyitási sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és eszénádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1902.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, március 19.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vészerek: Vád és támadás.
- A képviselőház ülése.
- A béke szelleme.
- A horoszlói mandátum.
- Hamisítják a pénzt.
- Országos színész-gyűlés.
- Az é-budai szenzáció.
- A makói pénztárost elfogták.
- A Polgári Takarékpénztár új részvényei.
- Krivány bírái előtt.
- A kereszt az egyetemen.
- Északon Tisza-híd.
- A mentő-kutyák.
- Tárca: Beniczky Lajos menekülése. Irta: Vay Sándor gróf.
- Csarnok: Szerette. Irta: Tutsékné-Berhelet Lilly.

Vád és támadás.

Arad, március 18.

A fővárosi napilapjaitó figyelmét, sajnos, elkerülte az a támadás, amelyet Poroszországból intéztek a magyar állategészségügyi rendszert ellen. Fővárosi tudósítónk, aki e támadásról ma hirt ad nekünk, kiemeli, hogy a földművelési miniszter hétfői beszédében, amelyet a tárcája budgetjének tárgyalásán mondott, méltán hivatkozhatott ama nagy eredményre, amely az erdélyi és vármegyékben a három hónap előtt föllépett száj- és körömfájás teljes kiirtásával ért. De nemcsak itt, hanem ezzel együtt Magyarorszag egész területén megszűnt a ragadós

száj- és körömfájás, amiről a földművelésiügyi kormány hivatalos lapja is hirt ad. Jellemző azonban arra, hogy a németek minő ál-okokat és hamis ürügyeket keresnek a végett, hogy állataink elöl elzárkózhassanak, a porosz mezőgazdasági kamara kommunikéje, amelyben egyenesen a jóhiszeműségét és lelkiismeretességét vonja kétségbe az állategészségügyi rendszertnek, irván a következőket:

„A helyett, hogy a magyarországi tulajdonosok járvány-gyanus állataikat a hatóságnál vagy az állategészségügyi közegeknél bejelentenek, azokat leölik és húsukat eladják. A Magyarországon divó disznópörkölés annyira megbarnítja a disznó bőrért, hogy az esetleges betegségi tüneteket nem lehet megállapítani. A heti piacokon nincs állategészségügyi fölügyelet. A jószágyárlat leveleket kiállítják a nélkül, hogy a jószágot csak látták volna is. Az állati járványok fölfedezése ez által teljesen a véletlentől függ s, egészséges és beteg állatok együtt vándorolnak az országon keresztül és terjesztik a ragályt, a mig nagysokára a hentes, vagy az állatorvos keze el nem éri őket.”

Mindezekhez a porosz mezőgazdasági kamara még a következő kommentárt fűzi: „A hivatalos magyar járvány-statisztika teljességgel nem a valódi képét tárja fel a járványok terjedésének, a mit egyébként régóta tudunk.”

Hát így gondolkoznak és így beszél-

nek a mi valóban mintaszerű állategészségügyünkről a németek. Hogy minő alapos-sággal teszik azt, arra nézve ismét csak a miniszter hétfői beszédére utalunk, a melyből megtudjuk, hogy a mig a fölényesen bíráló Németsországban 153 község van ellepve száj- és körömfájással, addig Magyarországon — egyetlenegy sincsen; ha pedig a sertésvész dolgában hasonlítjuk össze a magyarországi és a németországi viszonyokat, ugy azt látjuk, hogy a mig Magyarországon csak 223 községben pusztit a sertésvész, addig Németsországban 564 községben. A miből mindenki meggyőződhetik, hogy a magyarországi állategészségügyi viszonyok 75 perccenttel jobbak, mint a németországiak, a honnan tehát méltatlanul ér benünk a támadás.

Talán nem lenne meddő munka bebizonyítani nekik bármily módon is, hogy tévednek és hazudnak. Nemcsak anyagi érdekeink, de reputációnk is megkívánja ezt. Mert Magyarországnak — és erre érzettel mutathatott rá a földművelési miniszter — állategészségügyi tekintetben semmi szégyenleni valója nincs.

A hármas-szövetség.

Róma-ból táviratozzak: Az utolsó időben beható tárgyalás folyt a hármas-szövetségi hatalmak között a kereskedelmi szerződés megújítása dolgán. A hatalmak az összes pontokra nézve teljesen megegyeztek, sőt Ausztria-

TÁRCA

Beniczky Lajos menekülése.

(Az aradi vár titkaiból.)

Irta: Vay Sándor gróf.

Valami nagyon nem szoktam örülni, de múltkoriban mégis szerfölött megörültem, mikor egyik, anyai részről való kedves rokonommal találkoztam.

Nem is merem leírni, hány esztendeje nem láttuk egymást. Boldez suhancéveimet juttatta eszembe ez a találkozás, amikor nagyanyám a házában töltötte a teleket s ez a rokonunk is ott lakott.

Akkor még nem divatoztak a jour-ok. Barátságos összejöveleteinket rokononk uszonának nevezték s a fiatalság nem követelt paszsgót, meg Henry Clay-t. — Legtöbbször fennemlített rokonomnál gyűlt össze a kompanyia, aki maga is fiatal asszony volt még, aranyos hajfürtökkel, indigo sötét szemmel és sugar termettel. A társaságban mindenkinek volt nem de guerre-je, — őt a ház gyöngyének neveztük el.

Természetesen sok kedves régi dolog került tapétra. Apró, jelentéktelen, de nekünk oly kedves emlékek. Batyubálok, a verkliszó mellett tartott a dreischnitt-soirék, abból az időből maradt megfakult szalagok, cotillon jelvények, egy csomó emléklap, meg versek. Hor-

rendum, én is verseltem akkor s szinte csudálkozva, de fájo vnosolylyal is, olvasgatom most ujra azokat a rettenetes strófákat, bennök a tizenhatesztendő minden zűldsége és naiv lelkesedéssel. Verset írtam, társaságba jártam, én, a morózus könyv-mely, aki ma már csak ócska, peros urások közt érzi magát jól és elzárkózik, akár a medve a barlangjába. Mese-álom volt az talán.

Tudomása is lehetett erről e változásról kedves rokonomnak, mert a reminiscenciák ki-cserélése után előhozott egy csomó rengeteg saarga és rengeteg poros familiárs írást, extra mulattatásomra. Egy hajdani nyalka gárdistának a harmincas, meg negyvenes évben írott naplója után egy csomó, Beniczky Lajos 1848—49-iki honvédezésre vonatkozó irat következett.

A szabadség-harcnak ez a fényes alakja elefedre nyugszik egy kis vidéki temetőben. Talán még március 15-ikén sem jut koszuza a losouci hős sírjára, akinek tragikus halála maig sincsen teljesen felderítve. Mig a régi irások közt kutattam, rokonom elgondolkozva jegyezte meg:

— Sajátságos, hogy Louis bácsit kétszer ítélték halálra s harmadszor mégis erőszakos módon kellett megválnia az élettől.

Rendkívül érdekes Beniczky Lajosnak első megmenekülése. A temesvári csata után következett a rettenetes katasztrófa. Görgey 1849. auguszt. 11-én értesítette Rüdiger orosz generálist, hogy 13-án egész seregével Világosa-

vonul s ott lerakja a fegyvert. Nem volt ilyen keserves nap a majthényi passzifikáció óta nemzetünk történetében. A honvédség vezérei, a tizenhárom generális Aradon várta már az ítéletet. Velök számosan a jók nagyobbjal közül, így Beniczky Lajos ezredes is.

Növéréi ekkor utolsó kétségbeesésükben könyörgő levelet írtak báró Fuchnernek, akivel rokonságban állottak, kérve, vetné latba hatalmas befolyását s mentené meg testvérbátyjukat.

Amit senki sem mert volna hinni, remélni, megtörtént, Puchner nem kért ugyan Beniczky számára senkitől kegyelmet, mert tudta, hogy az ugyis hiába való lett volna, de másképpen intézte el a dolgot. Mikéntjét egészen tisztán soha sem tudta meg a familia sem, a generálist fakgatni illetlen dolognak tartották volna, de meg annak jó okai is voltak, mélységesen hallgatni.

Annyi tény, hogy valaki az auditorral játszott össze s ez a kivégzendők lajstromába Alajost irt Lajos helyett. Mikor aztán az ítélet végrehajtására került a sor, Beniczky Alajost természetesen sehol sem találták a pribékek. Ugyanaz a kéz, amely ezt a dolgot kieszelte, gondoskodott arról, hogy az igazi Lajost el-tüntesse.

Szinte összeborzongunk, mikor arról a Hugo Viktor regényeibe illő helyzetről olvasunk, amelybe azontul a hős katona került. Az aradi vár csatornájába rejtették el, oly szük helyre, ahol se kinyújtózni, se mozdulni nem tu-

Az Aradi Közlöny minden előfizetője 3000 koronára biztosítva van balesetből eredő halál vagy rokkantság ellen mindaddig, amig előfizetése tart.

Magyarország és Olaszország között még a hármasszövetség keretén is tulmenő megállapodás jött létre mindazokban a kérdésekben, amelyek a két nagyhatalom hatalmi állására vonatkoznak az Adriai-tengeren. Ezt a jelentést egy újabb távirat részben megcáfolja, azt mondva, hogy olasz politikai körökben teljesen alaptalannak mondják a külföldi sajtónak azt a közleményét, hogy *Prinetti* külügyminiszter báró *Pasetti*vel, Ausztria-Magyarország római nagykövetségével tárgyalásokat folytatott és megállapodásra is jutott az Olaszország és Ausztria-Magyarország között fennálló kereskedelmi szerződés megújítása tekintetében. Kiderült ennek a híresztelésnek az alaptalansága már abból is, hogy Ausztria és Magyarország még nem készült el vámtarifájával, már pedig csak ennek alapján lehetne megindítani azokat a tárgyalásokat, amelyekről a külföldi sajtó azt állítja, hogy már folyamatban vannak.

Ujabb petíció. A *Luby* Béla csengeri orsz. képviselő mandátuma ellen beadott petíciót a kérvényezők még a február 25-ére kitűzött tárgyalás előtt visszavonták. A törvény által megszabott határidőn belül, a mandátumot újabb petícióval támadták meg, melynek tárgyalását a Kuria április 24-ére tűzte ki.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 18.

A földmivelésügyet tárgyalják valóban kevés érdeklődés mellett. A karzat is üres, a völgy is. Csak egy-két szónok tud maga köré híveket gyűjteni. Az érdeklődés mostanában rendszerint az ülés végén kezdődik ilyenféle alakban:

- Meddig beszél ez még?
- Nem volt elég?
- Hány hónapig tanulta?
- Betömjük a száját!
- Ne fecsegen annyit! Éhes vagyok!
- Talán már megebédelt. Le a szónokkal! stb.

Szóval, akik már fél 3 óra felé megelégtették a szófecsérlést és a levegőt itt, azok érdeklődnek csak az utolsó szónokok iránt, hogy ugyanis mikor hagyják abba?

A folyosón egyébként a Lipótvárosi kaszinó foglalkoztatta a kedélyeket. Jól tették, nem jól tették: efelett vitakoztak.

dott. A hideg, piszkos víz egyre csepegett rá s a csuszó-mászó állatok, patkányok valóságos orgiákat ültek az öt körülölgő sötétségben. Nem tudta, órák—napok teltek-e el így. A vízcspek aláhulló, monoton zaját néha tompa, megszűrő hangzó dobörgés, majd egymásután következő puskaropogás váltotta fel. Ilyenkor egy néma fohász röppent el Beniczky ajkáról, egy imádság, mert tudta, hogy hős bajtársainak egyikét terítette le az önkény gyilkos golyója. De már késő b azt sem hallotta.

Valamikor, mikor még otthon gavalléroskodott Beniczky Lajos, lovaglás közben felbukott vele a ló, bordatörést szenvedett s egy másik seb is maradt az oldalán. — A szűk helyen, valamiképen a csatorna falzatához nyomódva, most ez a seb fölfakadt, vérezni kezdett s a vérvesztéstől halálszerű álmot lepté meg a hőst.

Míg az aradi várban egyre folyt az executiók, lelkes magyar asszonyok álltak össze a foglyok sorsának enyhítésére, néha csak utolsó órák vigasztalására. *Bohus* Jánosné állt az élükön s a szövetség egyik leglelkesebb tagja *K. Istvánné*, *D. Anasztázia* volt, a szép *Tasszi*, korának egyik legbájosabb asszonya. Minden asszonynya, — minden nap más-más szamaritánusi tisztt várta; az érezte magát a legboldogabbnak, akinek a legnehezebb feladat jutott.

Történt egy nyirkos, októberi délután, hogy *Bohusné K. Istvánné* Beniczkyt osztotta ki.

— A vár csatornájában van három nap

Benn pedig állatorvosokról, lovakról, sertésekről, szöllővesszőkről folyt a szó. De ki törődött ezekkel?

Részletes tudósításunk a következő:

Elnök: Tallián Béla, alelnök.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Széchenyi Gyula gr. miniszterek.

Személyes kérdésben.

Feilitsch Arthur báró személyes kérdésben Sierbán tegnapi beszédére reflektál. Sierbán azt mondta, hogy a román nép érdekében alaptalannak tartozik mondani Feilitsch vádjait. Sierbán nem kapott az egész román néptől megbízást, de ő sem az egész román ságra, hanem a havasi oláhokra mondta, hogy a magyarok ellen a legnagyobb eilenszenvvel viseltetnek.

Ezen állítását, mint feltétlen igazat, fenntartja, bár szívből örülne azon, ha Sierbán az ellenkezőről győzné meg. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

A földmivelési költségvetés.

Rónay Ernő elismeréssel adózik a miniszternek azon nagy sikerekért, melyeket a lótenyésztés terén elértünk, a földmivelésügyi miniszter eddigi sikerdus működése arra készíti, hogy örömmel szavazza meg a költségvetést. (Helyeslés a jobboldalon.)

Farkas Ábrahám: Elismerés illeti a földmivelésügyi minisztert azon gondolkodásért, mellyel minden gazdasági ágat ápol és fejleszt, s közöttük a lótenyésztést. Így azután a lótenyésztés terén oda jutottunk, hogy ma már nemcsak kiállhatjuk a versenyt a külföld összes államaival, hanem domiáló szerepet is játszunk. Azonban az utóbbi időben a lótenyésztés hanyatlak és pedig úgy mennyiségben, mint minőségben. Különösen a hadsereg nézve van e sajnálatos körülménynek nagy befolyása, de befolyása van az államra és a lótenyésztő közösségre, ezeknek együttes működésére van szükség. A költségvetést örömmel fogadja.

A miniszter válasza.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter az arab vér fenntartásáról szól, melyről az által gondoskodik, hogy Arabiából új méneket hozat be. A lóerőt növelni kell, mert mint a külföld példája mutatja az igaz állatokról át kell térni a lóerőnek a gazdaságban való alkalmazására. A kancák felhasználatnak a tenyésztésre, de előbb versenyeken kipróbálatnak.

Ezekkel azt hiszi, hogy a felszólalók esetleges aggodalmait eloszlatja, kijelentvén azt is, hogy törekedünk kell, szívós és edzett lóanyag létesítésére és fenntartására. De kijelenti, azt is, hogy a külföld mintaszerűnek állítja

ta. Talán meg is halt, mert ennivalót sem mert odavinni senki, se pedig megnézni. Rettenetes hely az.

Hát bizony a kloákák büze, a földalatti csunya, sötét üreg nem szalonok parkettjén mozgó, virágillathoz szokott asszonyoknak való, de a szép *Tasszi* elvállalta.

— Elmeigyek én a pokolba is, ha magyar honvédet kell megmenteni.

Nem telt belé egy óra, bő dominó-féle köpenybe burkolva már a poklok utját járta a bátor asszony. Még mosolygott is, hogy régi álarcos vigalmak bohó tréfáinál használt öltözékben imhol a halál országát járja. Rosszabb volt ez talán annál is.

A csatorna bejáratához nem messze oszttrák katonák ácsorogtak. Kutyamosók is, akik gazdáik kutyáit kefével, mosva, könyökig vajakálták a zavaros, állott vízben. A szép *Tasszi*nak meg kellett várni, míg elfordultak s durva tréfálkozások közt haladtak a belső udvar felé. Csak azután, nagy óvatossággal, lekuporodva majdnem a földre, — bujt be a csatorna nyílásba.

Rohasztó, nehéz levegő ülepedett mellére, finom atlaszcipőt ellepte a víz, mikor meggyujtva a zsebében hozott tolvajlámpát, körül nézett a nyirkos, zöld penésztől kivert bolthajtás alatt. Nem sokáig kellett keresni. Vérrel kevert vizes tócsában, halotthalványan feküdt ott Beniczky. Fölszakadt sebéből egyre szivárgott a vér, míg lábát egy patkány rágta. Szeme behunyva, ajka elkékvülve, inkább hasonlított már halotthoz, — mint élőhöz a daliás katona.

oda és minden ország követeli kormányától, hogy a magyar kormány intézkedéseit kövesse. Igaz ugyan, hogy javítani való van, de ő a javítás elől nem zárkozik el. A loértékesítés terén is sok a teendő. S ezen kijelentések után még azt jegyzi meg, hogy a lótenyésztés nagyban és egészben helyes azért ezt ok nélkül bolygatni veszedelmes és helytelen. Ajánlja a költségvetés elfogadását. (Élénk helyeslés a jobboldalon.)

Állategészségügy.

Zichy Aladár gróf új óvintézkedések létesítését sürgeti. A szegény ember állatával ne kísérletezzenek és káros is meg költségves is. A kóbor cigányok lovaikról beszél, melyek a loállategészséget veszélyeztetik. A sertésvész megszüntetésére is radikális intézkedéseket kell tenni. A költségvetést nem fogadja el.

Wittmann János állategészségügyünket egészségtelenné tartja, minnek oka az állategészségügy helytelen államosítása. A mai intézmény folytonos szekaturának és nagy költségeknek teszi ki a szegény népet. Németország nem törődik azzal, mit beszélünk itt a házban az állategészségügyről, ha szüksége van állatainkra, megnyitja, ha akarja pedig úgy elzárja a határt, a hogyan neki tetszik. (Élénk helyeslés.) Az állategészségügy terén radikális reformra van szükség. Az alföldön van sok német nyelvű magyar, a ki elmaradottságának tudja be azt, hogy magyarul nem tud, de érzése magyar. (Éljenezés a szélbalon.) s ilyen népet támogatni kell. A költségvetést elfogadja. (Éljenezés a szélbalon.)

Papp Elek Wittmann állításait mindenben támogatja.

Darányi Ignác Papp Elek, Zichy Aladár gr. szavaira válaszol és kijelenti, hogy a szükséges és még hiányzó intézkedéseket meg fogja tenni. Wittmann fejtegetéseire kijelenti, hogy az nem teljesen igazságos. Igaz ugyan, hogy állategészségünk sok kívánni valót hagy maga után, de ezt máról holnapra megváltoztatni nem lehet. Az állategészségügyi osztály főnöke ellen kifogás nincs, az állatorvosi akadémia is elég magas színvonalon áll, s így az állategészségügy is nagyban kifogástalan. ezért egyes esetekben nem szabad elítélni a kormányt. A szabályrendeleteket is megtámadta Wittmann, azonban nem veszi tekintetbe, hogy a kormány a külföldi rendeletei után köteles intézkedni. Kapacitálja tehát Wittmann külföldi kormányokat, hogy szabályrendeleteiket változtassák meg, akkor aztán tanácsainak hasznát vehetjük. Azt azonban kijelenti az intézkedéseket egyszerűsíteni fogja.

Gazdasági intézkedések.

Rubinek Gyula a gazdasági akadémia 2 éves évfolyamát kevesnek tartja, mert ennyi idő

A szép asszony föléje hajlott, majd mellé ülve, a sebesült fejét térdére fektette és néhány csöpp erősítő italt öntött a szájába. A Bohus-pince híres régi szilvóriumuma nem tévesztette el a hatását. Beniczky Lajos fölnyitotta szemét és a szép asszonyt látva, noha igen gyöngye hangon, a régi gavalléros tempóval mondotta:

— Angyalt látok . . .

Es valóban védőangyala lett, a szép *Tasszi*. Mitsem törődve az öt fenyegető veszedelmekkel, naponta életét téven kockára, mindaddig lejárta hozzá a csatornába, míg csak Beniczky lábra nem tudott állani. Sebét bekötözte, etette, ápolta. Néha egészen elfelejtették, minő ocsmány helyen vannak s olyan meghittent társalogtak, akár valami uri szalon kellemes coin de feu je mellett.

Társalgásuk fő tárgya természetesen a haza volt. A mai nemzedék már ezt nem tudja felfogni sem talán. Eszmékért lelkesülni nem divat napjainkban. A leányok partiet vadásznak, a fiatal ember stréberkedik. A jó hivatal, a prézenzmárka foglalta el az ideálok helyét. Es mikor a szép *Tasszi* mindennap hozta a rémesebbnél rémesebb híreket, Beniczky nem azon bánkódott, hogy őseinek öröke elpusztult, hogy földönfutás, rabság várja, de zokogott a haza, e mindennél szentebb, mindennél drágább elveszte fölött.

Mialatt pedig eldiskuráltak, szomorkodtak, mélyebb érzelmek ébredtek a szép *Tasszi* szívében. Beniczky Lajos, akit magyar *Bayard*-nak neveztek, — még lerongyolva, beteg,

alatt azt a nagy és sokoldalú tudást, melyet a közgazdaság igényel elsajátítani nem lehet. A gazdasági tanintézetek a fővárosban való felállítására mellett érvel. Az ifjuság erkölcsiségét a fővárosban is meg lehet óvni azáltal, ha a tanrendet úgy állapítják meg, hogy az ifjuság tanulni kénytelen. A költségvetést elfogadja.

Günther Antal nemcsak mint a magyar-óvári kerület képviselője, de érzelmi és hazafias szempontból is szükségesnek tartja a létesítendő gazdasági főiskolának Magyar-Óvárott való felállítását. Németország csak úgy fejlődött, hogy vidéki központokat létesített és pedig egyetemeket decentralizálásával. A tételt elfogadja. (Élénk helyeslés a középén.)

Papp Elek a juhtenyésztésről és ezzel kapcsolatban a gyapjútermelésről szól, mely utóbbi nagyon kisebbedett és így értéke is csekélyebb lett. Ennek oka az, hogy a gyapjuszöveteket gyapjuszövetként hoznak forgalomba. Ez ellen kellene intézkedni. A tételt nem fogadja el.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után Apponyi Albert gróf foglalja el az elnöki széket és az ülést újból megnyitja.

Perczel Dezső kéri, hogy Kovács Gyula ügyében a mentelmi bizottság jegyzőkönyvét pénteken terjeszthesse a Ház elé.

A Ház ezt tudomásul veszi.

Bartha Ödön a havasi tejgazdaságról szólva a földmivelésügyi miniszter beszédével foglalkozik.

A rutén akció ma is csak olyan helyzetben van, mint 10 év előtt volt. Elismeri, hogy a Schönbrunn uradalom tisztikara előbb német volt, de konstatálnia kell, hogy ma már magyar azok nagy része, és így ellenük nemzeti szempontból kifogás nem hozható fel, és azok is részt vesznek a rutén-akcióban. Elítéli a felvidék helytelen tagosítását. Nagybbr legelőket kér a felvidék számára

Beszéde után kifejti, hogy a kivándorlást sokkal veszedelmesebbnek tartja, mint a bevándorlást Ennek sürgős rendezését kéri.

Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter azt válaszolja, hogy a belügyminiszter e tekintetben, mint már bejelentette, sürgősen intézkedni fog.

Batthyányi Tivadar a Rába-szabályozásáról szól.

Hammersberg a felvidéki vizek szabályozását kéri.

Holnap a vitát folytatják. Még tizenhat szó van feliratkozva a földmivelésügyi tárcához.

egy nyomoruságos, földalatti helyiségben is olyan ember volt, — a ki szerelmet tudott ébreszteni.

Amint a megsárgult iratok mutatják pedig, sirig tartott ez a szerelem. Mikor Beniczky sebe meggyógyult, előjött a csatornából s menekülésre mindent elkészítettek Bohusné és K. Istvánné. Az olyan keményen körülzárt várból azonban lehetetlen volt kijutni. De ekkorra már lecsillapodott a kényuralom első dühe. Hainau adallati szomját sok kihalt nemes vér enyhitette.

Husz évi börtönrre ítélték a losonci hőst s Kufeteinban szomszédja volt Teleki Blankának, szabadságharcunk egy fényes női alakjának. 1857-ben azonban kegyelmet kapott Beniczky s első utja Bánátba vezette, ahol akkor a szép Tasszi lakott.

Sziveik lángját nem hűtötték le a hosszú évek s az olasz háború után derengeni kezdve, most már a haza ébredéséről szöttek boldog reményeiket 1861-ben, mikor újra kibontották a nemzeti színt lobogót, képviselővé választották Beniczkyt, azonban a kis alkotmány elmulásával újabb megpróbáltatások következtek. — 1864-ben, az Almásy-féle összeesküvé bekeveredett belé Beniczky, elfogták s már másodszer ítélték halálra. Újra kegyelmet kapott azonban és büntetését tíz évi fogságra változtatták, amelyből az 1867-iki koronázás előtt szabadult ki.

Készen menekült meg a naláto a losonci hőst, hogy egy év múlva orgyilkosságnak eskék áldozatul. 1868. július 15-én Thaisz Elek-

TÁVIRATOK.

Hajórajunk Spanyolországban.

Madrid, márc. 18. A régens-királyné tegnap Ripper ellentengernagy és az osztrák-magyar hajóraj tisztjei tiszteletére ebédet adott, a melyen jelen volt a királyi család, a haditengerészeti miniszter, az udvari méltóságok és az osztrák-magyar nagykövetség személyzete. Ripper ellentengernagy látogatást tett a haditengerészeti miniszteriumban és megnézte a történelmi emlékekben rendkívül gazdag haditengerészeti muzeumot.

Cartagena, márc. 18. Az osztrák-magyar hajóraj tisztjei ma megnézték a várost és környékét. A városi hatóságnak egy küldöttsége látogatást tett a hadihajókon. Este az osztrák-magyar konzulátuson a tisztjei tiszteletére banket és utána a színházban diszéladás volt.

Tiencin visszaadása.

London, márc. 17. A Reuter-ügynökség jelenté Pekingből: A követek elvben megegyeztek abban, hogy Tiencin közigazgatását ismét átadják a kínaiaknak. Az angol és más követek azt kívánták, hogy a visszaadás akkor történjék meg, ha a szükséges formalitásokat teljesíteni lehet. A német követ azt ajánlotta, hogy az átadás a nyár derekán történjék.

A béke szelleme.

(A búr háború a parlamentben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Az angolok ugyancsak meg vannak hatva Delarey nagylelkűségétől, amiért az szabadon bocsátotta Methuent. Az angol lapok egy része most folyton azt bangoztatja, hogy a nagylelkűség hatása alatt a hangulat a burok iránt Angolországban nagyon engesztelékeny.

Ez mindenesetre igen furcsa dolog. Az angolok, miután valóságos rablóhadjáratot indítottak, mert ráéheztek a transzváli aranybányákra s több, mint három esztendeig hiába viaskodtak a rettenthetetlen burokkal, most, hogy alapos vereséget kaptak, egyszerre engesztelékenyekké váltak. Kezdi megbocsátani a buroknak, hogy nem engedték át országukat az angoloknak. Igaz, belátják azt is, hogy csufjára a nemzetközi jognak és csudájára minden igazságérzetnek, rablóknak, banditáknak jelen-

kel vacsorált együtt Beniczky, mikor egy ismeretlen ember levelet hozott neki. Ebben a levélben találkozássra hívták, de miután teljes életében szerette a kalandokat, senki sem kérdezte hová megy, sem nem gátolta az elmenetelben.

Július 16-án már senki sem látta és 17-kén, egy névtelen levélből az egész borzalmas eseményt megtudta a főváros és később az egész ország. Sokára a Dunából fogták ki és alig pár hét előtt elhunyt nővére, Kuliffayné-Beniczy Irma, a jeles írónő agnoszkálta.

Oriási szenzáció volt az, temetése pedig valóságos nemzeti gyásznap. Sirja fölött dikciótak, rőfös vezércikkeket írtak, azután elfelejtették és senkisért mekte bolygatni azt a fátyolt, amely ezt a rémes eseményt mind máig takarja. Talán valamikor ez is föllebben még, sőt majdnem valószínű, mert amint nekem beavatottak beszéltek, az ország egy kisebb városában még él egy ember, aki állítólag részese lett volna az orgyilkosságban. Még a nevét is mondták, de az ilyen teljesen biztosra nem vehető híresztelések után bajos lenne azt köz tudomásra hozni.

Régen napirendre tért a világ Beniczky Lajos fölött, mint rendszeren tenni szokta nemzeti hősk, vértanúk fölött. De ezekben az ócska, megsárgult írásokban, amelyeket gyöngéd női kéz vetett papírra, örökké él a daliás gavallér, ifjan, szépen, úgy mint élt, mikor még a magyar Bayard földi alakját hordozta.

tették ki a burokat, minthogy azok nem engedték legyőzteni magukat.

Ugy is bántak velők, mint rablókkal és banditákkal. Kitchener átvette a Caraffák és Hainauk szerepét. — Vértörvényszék működött Dél-Afrikában s a burok jobbjai, vitéz katonák, lángoló hazaszeretetőket életökkel, vörökkel fizették meg. Persze, az angol liberálisok maguk is fölháborodtak ezen és kijelentették, hogy Kitchener merényletet intézett ösmeretes proklamációjával az angol becsület ellen. Azonban, mint már mondtuk, most a nagy vere-ség után felhasználják az alkalmat Delarey nagylelkűsége kapcsán, hogy engesztel-keny híreket röptsenek világgá. Nem akarják megengedni, hogy egy bur hadvezér nagylelkűség dolgában lefözze őket. De előbb elküldték Wolseley tábornagyot Délafrikába.

Ennek a katonának igen rejtelmes küldetése van. Azt híresztelték, hogy Wolseley privátpasszióból ment Délafrikába. Azt senkisért hiszi el, sem a tábornoknak, sem az angoloknak. Minden jel arra mutat, hogy Wolseley tábornagy azért ment Transwalba, hogy kikutassa a helyzetet. — Kitchener jelentéseiben már nem hisznek Angolországban, a király bizalma Kitchener iránt ugyancsak megrendült. Wolseley most valószínűleg azért ment Délafrikába, hogy igaz képét adja a helyzetnek. Ha van még remény, kilátás a győzelemre, akkor az angolok nem maradnak engesztelékenyek. De ha nincs, akkor tovább is engesztelékenyek maradnak és megindítják a béketraktát, ha ugyan a burok olyan szivesek lesznek és megkötik a békét olyan időben, amikor az angol hadsereg demoralizálása a burok teljes győzelmét valószínűvé teszi.

Ma a következő távirataink érkeztek:

London, március 18.

Az alsóház mai ülésén Campbell-Bannermann indítványára vonatkozólag megjegyzi Brodrick hadügyminiszter, hogy az ellenzék padjainak üressége nem igen vall arra, hogy a ház most az ellenzék által benyújtott rosszaló indítványt tárgyal. A mi a főkérdést illeti, hogy t. i. vizsgálatot kell indítani, arra nézve a kormány és az ellenzék között nincs nézeteltérés, de ahhoz nem járulhat hozzá a kormány, hogy ez most történjék. Ilyen vizsgálat a háború tartama alatt megbénítaná a hadügyi hivatal működését. Hiszen arról sem hoztak semmit nyilvánosságra, hogy Bannermann 1895-ban hadügyi hivatalból való távozásakor milyen helyzetben hagyta a tüzérséget, valamint a lövészek beszerzésével összefüggő körülményekről sem, mert az ügy sokkal komolyabb volt, sem hogy akkor szabad lett volna a dolgot leplelni. Ha akkor támadtak volna bonyodalmak Dél-Afrikában és a kormánynak arra a tüzérségre kellett volna magát bízni, a melyet Bannermann szervezett, kénytelenek lettünk volna a háború három első hónapja után ott hagyni Dél-Afrikát. Beszéde végén Brodrick azokra appellál, a kik azt akarják, hogy a háború kielégítő befejezést nyerjen. Felszólítja őket, hogy támogassák a kormányt abban, hogy a vizsgálatot alkalmasabb időre elhalasztassák.

Brodrick után még több szónok beszélt. A vitát holnap folytatják.

London, március 18.

A felsőház ülésében lord Spencer felvilágosítást kért a hadijognak a Fokföldön való alkalmazásáról és a haditörvényszék tárgyalásaira vonatkozó iratok bemutatását kívánja.

Élénk vita után, a melyben résztvett Roberts és a lordkancellár, Salisbury miniszterelnök azt mondja, hogy Fokföldön elég nagy volt az ellentállás, hogy a kormány intézkedéseit igazolja. A kormánynak a béke helyreállítása érdekében el kell ismernie a katonai hatalom szupremáciáját. A mig a béke helyre nem áll, nem engedheti meg, hogy azok, a kik akár kegyetlenségéből is Anglia ellenségei sorában harcolnak, bírósági tárgyaláson olyan tényeket hozzanak nyilvánosságra, a melyek a király kormányának ártanak és esetleg az ellenség

ügyét előmozdithatják. A kormánynak ahhoz a joghoz kell nyulnia, a mely minden kormányt megillet, hogy létét megvédje. A kormány bizalommal hivatkozik erre a jogára.

Spencernek az iratok bemutatására szóló indítványt elvetik.

London, március 18.

A Reuter-ügynökség jelenti Durbanból tegnapi kelettel: A burok betörése Uppers-Tuge-lába megbiusult. Az ellenség kénytelen volt visszavonulni.

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Huszárszerelem, vigjáték és Dalnoki Viktor hangversenyszáma. (Páros bérlet.)

Csütörtök: Nagymama, vigjáték. Bácsék búcsúja. (Páratlan bérlet.)

Péntek: Kis szökevény, operette. Felhő Rózi búcsúja. (Páros bérlet.)

Szombat: San Toy, operette. Árkossy Vilmos búcsúja. (Páratlan bérlet.)

Vasárnap: Este: Cigány, népszimű. Az egész társulat búcsúja. (Páros bérlet.)

* **Dalnoki második fellépése.** A Magyar színház művészenek mai vendégszereplésére már megtelt a színház. A bírálatok egyhangú elismerése vonzotta a közönséget a színházba. Az *ikrek*-ben ugyan kevés alkalma nyílott a vendégnek szép énektudását ragyogtatni, de ez a kevés tökéletes és szívnek szóló volt. A hang lágyasága, az érzelem melegsége megragadta a közönséget és különösen megtapsolta „Florodora” operett egyik betét-dalát. A magyar királyi opera már szerződtette *Dalnokit* és októbertől kezdve azon a talajon fog működhetni, melyre praedastinálva látszik lenni. — A múlt évben Temesvárott vendégszerepelt és az ottani lapok lelkesedéssel emlékeztek meg Luna grófjáról. Kár, hogy nekünk nincs módunkban *Dalnokit* operában hallgatni. De ami késik, az nem mulik. *Zilahi* programjában az opera nagy szerepet fog játszani és a vendégművészek listájában ott van Dalnoki neve is. Már előre örülünk a műélvezetnek és a közönség mai lelkes ovációja azt jelenti, hogy szives-örömmel néz Dalnoki újabb vendégszereplése elé.

* **Felhő Rózi bucsufellépése** az idei színi-évadnak egyik legérdekesebb színházi eseménye lesz. A közönség három évi működése alatt számtalanszor adta jelét annak, hogy mennyire becsüli a primadonna kiváló tehetségét. *Felhő Rózi* jóformán a mi színpadunkon kezdte meg pályafutását és nagyon rövid idő alatt annyira megkedvelték, oly nagy rutinra tett szert, hogy méltán vetekedhetett nagy nevű elődeivel. A közönség erősen készülődik a művésznő bucsuztatására és fel fogja használni az alkalmat arra, hogy tüntetőleg adjon kifejezést annak, hogy mennyire sajnálja távozását.

* **Dalnoki és Dienzl hangversenye.** Érdekes estéje lesz a színháznak szerdán. A *huszárszerelem* két felvonása közt *Dalnoki* Viktor dr. és *Dienzl* Oszkár hangversenyt rendeznek a színpadon. A vendégművész dalokat ad elő, melyeket *Dienzl* karmester zongorán kíséri. Mind a kettőről tudja már a közönség, hogy dolgában vérbéli művész. *Dalnoki* a *Bajazzók* és *Faust* operákból énekel, végül pedig *Dienzl* Oszkár „*Szerelmi ábránd*” című szerzeményét mutatja be. A színtársulattól Bács, Fenyéri, Menszáros, Polgár, Kalocsa, Komlósi, Palágyi, Girét, Arkosi és Tolnainé, Murai „*Huszárszerelem*” vigjátékát adják elő.

* **Bácsék búcsúja.** Rokonszenves érdeklődéssel várja a közönség csütörtök estétét, amikor a színtársulat két kiváló tagja vesz búcsút. A *Nagymama* kedves hangulata a legjobb, legigazabb, melyben a közönség megtalálja azt amiért *Bácsék* a hosszú esztendőknél során mindenki szeretete és becsülte. Ez a szeretet és a színpad művészi hangulata emlékeztetessé fogják tenni a csütörtök estéjét.

* **Kölcsey-zsur.** Holnap, szerdán lesz a *Kölcsey Egyesület* második irodalmi estéje a városháza dísztermében. A változatos műsor a következő: 1. A legelső nagyhatalom. (A divat történetéből), irta és felolvassa *Türr* Lajos dr.

2. Enekszám: a) Page belépője a „Hugenottákból”, b) Babadal a „Hoffmann meséiből”, énekl *Vidor* Laura k. a., zongorán kíséri *Vas* Sándor. 3. Költemények, irta és felolvassa *Csécsei* Imre. 4. Enekszám: A pusztai sir, előadja *Bing* János, zongorán kíséri *Weichhart* Aurora urhölgy. 5. Szavaltat, tartja *Bechnitz* Aborné urnő. Hely-árak: Ülhely 80 fillér, belépti-jegy 40 fillér, diák-jegy (karzat) 20 fillér. Számozott ülőhelyek, melyeknek ára egy korona, ifj. Klein Mór üzletében, a többi jegyek a főtéri könyvkereskedésekben és a pénztárnál is válthatók. Az estély kezdete pontban fél 5 órakor.

* **Sugár Aranka, a kedvenc.** *Sugár* Aranka tudvalevőleg a temesvári színház primadonnája. Legutóbb itt Aradon is vendégszerepelt. Temesvárott most a „Magyar művészet” című színházi újság megszavaztatta a közönséget arra a kérdésre, hogy ki a közönség kedvence. A szavazás hónapokig lázas érdeklődés mellett folyt, a míg végre az eredmény az lett, hogy *Sugár* Aranka 1021 szavazattal győzött. A szavazásban még tekintélyes számokat nyertek: *H. drik* 882, *Szentmiklósy* 663, *Tóth* Ilonka 632, *Sárosy* 522, *Mihályi* 369, *Parlagi* Kornélia 305, *Horváth* Paula 283, *Klenovics* 277, *Környei* 250. A „*Katalin*” vasárnap esti előadása alkalmával nyújtották át *Sugár* Arankának a „Magyar Művészet” ajándékát: hatalmas, szép csokrot és értékes ékszert üdvözlősorok kíséretében.

* **A Zichy-hangverseny** előkészítésére már nagyban folynak a próbák. Eddig a férfi és női kar külön tanulta a maga részét, most hétfőn azonban már együttes próba volt. Az énekkar nyolcvan tagból áll. Hogy azonban ez a kar nemcsak számban nagy, hanem hangban is erős, azt már a hétfői próba mutatta meg. A férfiak hatalmas erejű énekével győzedelmesen birkoznak meg a csengő női hangok, melyek a *Dolores* „*Temetés a kolostorban*” című részletének megindító halotti énekében megkapóan lágy harmóniába olvadnak össze. A következő próbákra marad a betanítás legkényesebb része: a karénekek kidolgozása, a mű szépségeinek teljes kiaknázása, vagy — hogy a zeneészek nyelven szóljunk — a mű kiesiszolása. Ennek sikerültét pedig *Sperber* Frigyes tanár, a betanító karmester nagy zenetudása, finom érzéke és lelkiismeretessége biztosítja.

A borosjenői mandátum.

(A bizonyítást elrendelték.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Aradmegye *borosjenői* választókerületében a tavaly október hó 2-án lefolyt képviselőválasztás alkalmával tudvalevőleg két szabadelvűpárti jelölt állott szemben egymással *Solymossy* Lajos báró, ki most harmadizben képviseli a kerületet és *Petkovics* István, a ki egészen új ember. Miat tudjuk, a választás *Solymossy* báró győzelmével végződött, a ki 373 szavazattöbbséggel megkapta a mandátumot.

Valea György és társai a választást petícióval támadták meg, melyet ma tárgyalt a kir. Kuria második választási tanácsa *Vavrik* Béla elnöklete alatt. A kérvényezők meghatalmazottja *Szende* Tivadar dr. aradi ügyvéd volt, kit a mai tárgyaláson *Ragályi* Lajos dr. budapesti ügyvéd képviselt. *Solymossy* báró mandátumát *Edvi-Ilés* Károly védelmezte.

Alaki kifogás a kérvény ellen nem emeltetvén, *Ragályi* Lajos dr. ismertette a petíció tartalmát. Előadja, hogy *Solymossy* Lajos báró nemcsak a gazdatisztjei útján üzte a lélekvásárlást, hanem egyik-másik helyen személyesen is jelen volt a vesztegetéseknél. Azonkívül a képviselő *Borosjenőn*, *Csermőn* és *Boros-Sebesen* választói lakomákat rendezett, melyeken ő maga is résztvett. A petíció egyébként egészben csak néhány pontot sorol fel, melyekre nézve kéri a vizsgálat elrendelését, s annak eredményeképp a választás érvénytelenítését.

Edvi-Ilés Károly előrebocsátja, hogy *Solymossy* Lajos báró most harmadizben képviseli a kerületet, melynek valósággal jótévője. O neki, akit a kerületben mindenki tisztel és szeret, nem volt szüksége törvénytelen eszközökre, legkevésbé pedig *Petkovics* Istvánnal szemben, a ki teljesen új ember a közélet terén.

Sorra veszi ezután a petícióban felhozott vesztegetési eseteket, melyekről azt mondja, hogy valótlank, s hogy a vizsgálatnak semmi eredménye sem volna. Az etetés-itatási esetek pedig olyanok, mint az üres kalászkok, melyekből a legjobb akarat mellett sem lehetne magot kicsépelni. *Solymossy* báró részességének bizonyítására a kérvényezők semmiféle tényt nem hoznak fel, s mindezeknél fogva kéri a petíció elutasítását.

A viszonzalások után a Kuria tanácskozássra vonult vissza, s ezután a *bizonyítási eljárást* elrendelte. A bizonyítás csak azokra a vádakra lett elrendelve, a melyek abszolút érvénytelenségi okokat tartalmazhatnak.

A vizsgálat megejtésével a Kuria a *nagyváradi* kir. ítélőtáblát bizta meg.

Hamisitják a pénzt.

(A politikai kém és a katonák.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Rövid idő alatt a második pénzhamisító szövetkezet kerül a szegedi rendőrség hálójába. A legújabb fogás március 15-én történt. *Rainer* főkapitányt egy nappal előbb értesítették, hogy a *Prófeta* vendéglőbe gyanús emberek szálltak.

A kirendelt detektívek megfigyelték, hogy a társaság hamis pénz gyártásához szükséges anyagokat vásárol. A három tagu bandát nyomban elfogták. Nevük *Steinlechner* Ferenc szerb-eleméri jómódu földbirtokos, *Paity* Dusan kaityi-i földműves és *Szedely* Andras titeli halász. A főkapitánynak beismerő vallomást tettek, de tagadták, hogy pénzt hamisítottak volna. A szerb *Szedely* egyre azt hangoztatta a rendőrségen:

— Én *Karagyorgyevics* herceg megbízottja vagyok. Engemet ne bántsanak.

Utóbb meg azt mondta, hogy *Harnoncourt* Félix bizalmasa.

A vizsgálat során kiderült, hogy mindhármán *Steinlechner* Ferenc apósának, *Baril* Ferencnek felbujtására szövetkeztek. *Paity* Dusan 1200 koronát csalt ki az együgyi eleméri svábtól, *Steinlechner*től. A bünszövetkezet szállóhelyén 60 kiló cinket, egy ötkoronást gyártó gépet és százkoronás bankjegyek hamisításához szükséges papirokat találtak.

A bünszövetkezet az egész Délvidékre kiterjed. A szerb-eleméri csendőrség táviratilag jelentette, hogy *Steinlechner* lakásán bünjelkekre bukkant. *Szedely* előléterre nézve a rendőrség beszerzi az összes adatokat, mert *politikai kémnek* látszik. A nyomozást folytatják.

A szegedi rendőrséget még egy másik, hamis pénzzel való manipuláció is foglalkoztatja. Tegnap este két duhaj katona ellenszögült a rendőröknek, birokra is keltek velök, az egyik rendőrt fojtogatták is, csak a rendőrök eiszánt, bátor viselkedésén mult, hogy embervér is nem folyt.

Este féltizkor két katona tért be *Markov* Miláh korcsmájába. Kettes egy liter bort fogyasztottak el, de mikor fizetésre került a sor, hamis forintost vágta ki az asztalra. *Markov*

azt mondta, hogy nem fogadja el a hamis pénzt. A két katona kötözködni kezdett és azal ijesztette a korcsmárost, ha nem fogadja el a pénzt és nem ad belőle vissza annak rendje és módja szerint, rögtön megmutatják neki, merre visz a legrövidebb ut a menyországba.

Markov korcsmáros látta, hogy az erőszakoskodó két fegyveres hadfin nem tud kifogni, a hidfőhöz küldött rendőrökért. Apró Mátyás és Kubaskó Lajos rendőrök azonnal megjelentek, de a két katona nem ijedt meg, hanem birokra kelt velök. Az egyik katona rávetette magát Apró rendőrré és fojtogatni kezdte s már-már veszedelmessé lett a rendőrök helyzete, mikor Német belvárosi őrsparancsnok a helyszínre érkezett. Német rárivalt a két katonára:

— Ha nem adják át azonnal az oldal-fegyverüket, mind a kettőjüket összeköttem.

A két hadfi erre megszeppent és átadta a fegyverét. Az őrsparancsnok kivallatta és megmotozta őket. Az egyik Karucev Milán, a másik Franczonek Elemér, mindketten közemberek a 46. gyalogezredben. Volt náluk még két darab hamis két koronás és egy valódi értékű egy koronás. Azt állították, hogy a hamis pénzeket jó pénz helyett kapták. A két katonát átadták a katonai őrségnek.

TANÜGY.

(—) Képesítő vizsgálatok. A kazánfűtők és gőzgépezők vizsgáló bizottsága f. hó 23-án a fa- és fém pari szakiskola helyiségében vizsgálatot tart. A vizsgáznai akarók kellően felszerelt kérvényeiket a m. kir. iparfelügyelőséghez, Arad, Rákóczy-utca 20, szám I. emelet nyújtásák be.

Országos színész-gyűlés.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Az Országos Színészegyesület ma délelőtt 10 órakor kezdte meg Budapesten előreláthatólag több napra terjedő, 82-ik évi rendes közgyűlését, melyen a magyar színészetre nézve több rendkívüli fontosságú tárgy kerül megvitatás alá.

A közgyűlést megelőző értekezleten Ditrői Mór az igazgató tanács elnöke szívbéli örömmel, kollegiális szeretettel üdvözölte a magyar színészet küldötteit. Majd kegyeletes szavakkal emlékezett meg Feleky Miklós elhunytáról, a ki az egyelet megalapítója, örökös díszelőke volt. Elhunytával az egyesületet rendkívül nagy csapás érte. Kéri a megalakítandó közgyűlést, hogy határozza el, hogy délután leendő temetésén testületileg fog megjelenni és koszorút helyez rávalára. Ezután felkérte Leövey Józsefet (Sopron), hogy foglalja el a körrelnői széket.

Leövey körrelnök elrendelte az igazoló bizottság tagjainak megválasztását. A megbízó levelek igazolására kiküldték Balla Kálmánt, Tóvölgyi Bélát, Tóth Eleket, Pintér Imrét, Szávay Gyulát, Hetényi Elemért, Thury Elemért, Odry Zsárdot és Heltay Nándort. A míg a verifikálás tart, elnök az értekezletet felfüggeszti.

Az ülés újból való megnyitása után Balla Kálmán az igazgató-bizottság előadója jelenti, hogy a közgyűlésen hét igazgató személyesen jelent meg, 16 pedig képviseltette magát, társulatok képviseletében 67 küldött jelent meg; egy igazgató, sem személyét, sem társulatát nem képviselteti. A bizottság, formahibák miatt visszautasított két megbízást.

A jelentés tudomásul vétele után az elnök-választásra került a sor. Liptai Károly Ditrői Mór ajánlja a közgyűlés elnökéül.

Krecsányi Ignác, hivatkozva az alapszabályokra, mely szerint a tanács elnöke közgyűlési elnök nem lehet, Liptai indítványa ellenében Molnár Lászlót ajánlja. A jelölést a gyűlés nagy éljenzéssel fogadja.

Molnár László kijelenti, hogy a közgyűlés fontos tárgyainak megvitatásában olyan részt

akar venni, a melyben őt az elnöki tisztség akadályozhatná. Nem fogadhatja el az elnöki jelölést.

Miután többek rábeszélő felszólalása után, Molnár megmaradt elhatározásánál, többen Krecsányi Ignácot ajánlták elnökül. Krecsányi, hivatkozva megromlott egészségi állapotára, a jelölést nem fogadja el. Végre is szavazásra került a dolog, melynek az volt az eredménye, hogy Janovics Jenő drt nagy szótöbbséggel a közgyűlés elnökévé választották.

Alelnökök lettek: Hegedüs Gyula és Balassa Armin dr., jegyzők: Hidvéghy Ernő és Hetényi Elemér.

A mai nap érdektelen ügyeket tárgyaltak.

Az ó-budai szenzáció.

(Ujabb adatok a takarékpénztárról.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

Az ó-budai takarékpénztár szerencsétlen véget ért igazgatójának teteme künn fekszik az üllői-uti bonctani intézet márványasztalán. A boncolást még nem ejtették meg, sőt valószínű, hogy a rendőrség teljesíti a család kérését és nem rendeli el a boncolást. A temetés iránt eddig nem történt semmiféle intézkedés. De az bizonyos, hogy a család Augenstein Samut a budai temetőben helyezi örök nyugalomra.

Az eltűnt főkönyvelőnek, Adler Károlynak nincs nyoma máig sem. A rendőrség megindította ellene a nyomozást s megállapította, hogy az az ismeretlen uriember, aki tegnapelőtt a Bristol-szálloda előtt a Dunába vetelte magát, nem azonos Adlerrel. A rejtélyesen eltűnt főkönyvelőről azt beszélik, hogy az utóbbi napokban, a mikor a takarékpénztár hiányát leplezni már nem tudta, szerfölött idegesen viselkedett. Viziói voltak, minduntalan felriadt s annyira kivetkőzött rendes modorából, hogy alig ismert rá a környezete. Mindamellet nem bizonyos, hogy Adler Károly tényleg betegje lett bűnös üzelmeinek s az sem állapítható meg, hogy valóban elemésztette-e magát?

Adler nőlen ember volt. Sokat foglalkozott egy óbudai család egyetlen leánygyermekével s akik a családot és Adlert ismerték, biztosra vették, hogy a leány Adlernek lesz a felesége. Hogy, hogy nem, a leány nem ment Adlerhez s azóta, hogy egy óbudai tekintélyes uriember vette feleségül. Adler egyre költségesebb passziókat kívánt meg. A különben szolid ember nem érte be óbudai csendes lakásával, átköltözött a pesti oldalra, hol a Vadász-kürt-szállóban bérelt szobát és úgy élt, mint aki fenéki akarja kiüríteni az emberi élvezetek poharát. Ez okozhatta a romlását és közvetve Augenstein Samunak, a becsületét féltő egyszerű embernek szerencsétlen végét s az óbudai takarékpénztár hirtelen bekövetkezett válságát.

(Sikkasztás nem történt.)

Mikor az öngyilkosság okozta első riadalom után valamennyire lecsillapultak a kedélyek, megindult a hivatalos vizsgálat s a pénztár és a könyvek szigorú átvizsgálása és összegegyeztetése.

A vizsgálat első eredménye — mint azt már tegnap közöltük — az volt, hogy a pénztárkönyvek és a főkönyvek számadásai között 60,000 korona különbség volt a pénztár rovására. Tehát nem lettek 60 ezer koronát, ami el volt könyvelve. Természetesen tisztán látta mindenki, hogy az összeg elsikkadt. Ekkor a sikkasztás módját kezdték kutatni s a következő két feltevést fogadták el: Adler Károly mint főkönyvelő soha sem kezelte a pénztárt. Miután pedig az összejátszás ki van zárva, csak akkor sikkasztott, mikor helyettesítette a beteg pénztárost, Mack Józsefet s természetesen ak-

kor kellett neki a könyvekben is meghamisítani a tételeket. A másik vélemény szerint a váltótárcából vett ki több nagyobb váltót s azokat valamelyik bankban leszámítottatta a saját céljaira.

A szigorú vizsgálat azután azt a meglepő s örvendetes dolgot derítette ki, hogy a takarékpénztárban nem történt sikkasztás.

A vizsgálat egyébként még egyre folyik. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjai a könyveket hasonlítják össze a könyvelés alapját képező okmányokkal és azután a tárcaváltókat bírálják fölül bonitásuk tekintetében. Eddigelő nem akadtak olyan jelenségre, amely sikkasztásra vallana.

A vizsgálat több napot vesz igénybe, mert az összehasonlítást a legalaposabban, tételenként végzik. Különben már magában az a körülmény, hogy az intézet a betétek visszafizetését megkezdte, megnyugtatólag hat a felvizsgált kedélyekre.

(Adler és Augenstein.)

Adler Károly vagyonos ember volt. Atyja, Adler Fülöp, a Spitzer-Gerson gyárban volt felügyelő és mellékesen pénzügynökséggel nagy vagyont gyűjtött. Ezelőtt két évvel elhalt apja után Adler Károly, továbbá két fivére és egy nővére nagy vagyont örökölt s akkor a Pannónia szállóba vett lakást s nemrég költözött át a Vadász-kürt-szállóba. A takarékpénztárnál havi 200 forint fizetése volt és 500 forint évi remuneráció. Mintegy 5—6 éve tényleg 60 ezer koronás főnyereményt csinált s uriasan, de nem pazar módon élt. Az utóbbi években folyton idegesebb lett, ehhez járult még fülbaja, mely mindjobban növekedő süketességgé fajult, Adler egy év óta baja gyógyítására hideg vizkurát tartott, de kevés eredménnyel, mert az utolsó félévben betegségéhez még üldözési mánia is járult, amit hivatalnok társai gyakran igen kellemetlen alakban tapasztaltak.

Az évok óta lappangó betegség az utóbbi időkben annyira fölemésztette a szerencsétlen ember idegeit, hogy nem birt rendszeresen dolgozni s a tételeket olyan tévesen írta be, hogy végül nem ismerte ki magát és a mérleget sem birta kellő időre összeállítani, úgy, hogy a takarékpénztár e hó 12-re kitűzött közgyűlését is el kellett miatta halasztani.

A múlt héten azután azzal a kijelentéssel lepte meg Augenstein vezérigazgatót, hogy a könyvek nem egyeznek, valahol hiba van és ő képtelen megcsinálni a mérleget. Erre a vezérigazgató kellő segítséget rendelt melléje s ő maga is teljes szorgalommal látott a mérleg elkészítéséhez. A munka éjjel-nappal folyt, de a mérleg sehogy se birt elkészülni a zavaros tételek miatt. A múlt kedden éjjel, mikor hivatalnoktársaival együtt dolgozott a könyvek egyeztetésén, egyszerre fölugrott helyéről s kérte a jelenlevők egyikét, hogy az ajtó előtt leselkedő gyilkost utasítsa el. A meglepett hivatalnok azzal a hírrel tért vissza, hogy ő senkit se talált, mire Adler rátámadt, hogy ő is ellene esküdött s el akarják venni a kenyerét. A düh akkor annyira erőt vett rajta, hogy kocsin kellett hazaszállítani.

A dologról másnap Augensteinnek jelentést tettek, akit a hír igen lehangolt s mindjobban meggyőzte őt arról, hogy Adler sikkasztó és csak szimulálja az örültséget. Mivel pedig a mérleg sehogy se akart elkészülni, Augenstein jelentést tett az igazgatóságnak; itt heves szemrehányásokkal illették s e miatt neki viszont Adlerrel volt heves jelenete. Adler ekkor kabát nélkül elrohant s azóta nyoma veszett.

A beteges Augenstein az utolsó nap izgalmitól megtörve kerestette az eltűnt Adlert s

följelentésében róla, mint sikkasztóról beszélt. Hétfőn reggel szobalányával elhozatta a közeli trafikban már kapható friss lapokat s azok egyikében azt olvasta, hogy egy uri ember a Bristol szálló mellett a Dunába ugrott. A háziak hallották heves felkiáltását:

— *Ez ő volt! Tönkre tett!*

Majd erőt vett fölindulásán s kérte nejét, hogy készítsen neki reggelit. Ekkor lett öngyilkossá.

(Ujabb roham a pénztárnál.)

Az óbudai takarékpénztár helyzete alaposan megrendült. A mitől már tegnap tartottak, az tényleg bekövetkezett. Ma nemcsak az óbudai és ujlaki betevők jelentkeztek betétjeikért, de már a kerületet környező sváb faluk parasztnépe is előzőnlötte az óbudai Lajos-utcát, hogy visszakövetelje a pénzét. A takarékpénztár betétállománya 2 millió 800 ezer koronát tesz, de az alapszabályok értelmében 200 koronánál nagyobb összeget csak előzetes fölmondás után kaphatnak vissza a betevők. De az intézet ezt a fölmondási időt eddig nem vette szigorúan s ha itt-ott akadt valaki, a ki egész követelését kérte, ki is adták neki. Az értelemiség alacsony fokán álló óbudai s környékbeli sváb nép eddig nem is tudott a fölmondási kötelezettségről és ma tömegesen követelte vissza minden pénzét.

A Lajos-utca mindkét oldalát sűrűn ellepették a betevők. A rendőrség már kora reggel kivonult és a rend főtartására maga Sajo Sándor kerületi kapitány ügyel. A járda mindkét oldalán rendőrök álltak s az emberek csak a rendőri kordonon belül egyenkint juthattak be a takarékpénztár helyiségébe. Az igazgatóság ma reggel 120,000 korona készpénzt helyezett el a pénztárba s a tegnapi maradvánnyal együtt mintegy száznegyvenezer korona állt ma a betevők rendelkezésére, a miből mindössze csak 700 betevőre jut 2—200 korona. A nép pedig türelmetlenkedik, zajong és lármázik és félti a maga nehéz munkája árán kuporgatott pénzecskejét.

A pénzükről jelentkező betevők egyre szaporodnak s még az intelligens elem sem akarja pénzét behagyni az intézetnél. Az igazgatóság ezzel a körülménnyel is számol s hir szerint mindenkinek, a ki jelentkezik, kiadják a betett tőkéket.

A harminc esztendeje fennálló takarékpénztár további sorsa mindazonáltal bizonytalan. Ó-Budának más pénztárázete nincsen, de úgy hallatszik, hogy egy nagyobb budapesti intézet fiókot fog Ó-Budán nyitni.

Tudósítónk azt jelenti végül, hogy az óbudai takarékpénztárnak e hó 26-ára kitűzött harmincadik évi közgyűlését Augenstein halála, Adler eltűnése s az ezzel járó vizsgálat miatt e hó 31-ére halasztották s változatlan napirenddel fogják megtartani.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) A világi önkéntes tűzoltóegylet f. hó 16-án tartotta évi közgyűlését. A szokásos jelentések megtétele után a tisztikar választása következett. Egyhangu nagy lelkesedés mellett ismét főparancsnokká választották Valerian Józsefet, alparancsnok lett: Grün József, szakasparancsnokok: Majsai István, Albert Ferenc és Rohrszter Gyula, szertárnok Dienstmann György. Pénztárhoz Weisz Lajos, jegyző Leon János, dr. Balázs Vimos. A közgyűlés a tisztviselők életével eszlott szét.

A Polgári Takarékpénztár új részvényei.

(Gyűlés a reaktíválás tárgyában.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Immár csak rövid idő választ el attól, hogy az Aradi Polgári Takarékpénztár cím mellől elmarad a felszámolás alatt jelző. Az a bizottság, a melyet a takarékpénztárnak a múlt év október hó 21-én tartott közgyűlése a pénztárat reaktíválásának előkészítésére kiküldött, ma délután gyűlést tartott, melyen végleges és pozitív határozatot hoztak a közel jövőben megtörténendő reaktíválásra vonatkozólag.

Első sorban azt állapította meg a Szathmáry Mihály főmérnök elnöklete alatt tartott gyűlés, hogy az új takarékpénztár alakuló közgyűlését április hó elején tartják meg. Ezen a közgyűlésen fogják előterjeszteni a pénztárat mai állapotát feltüntető mérleget, mely értesülésünk szerint várakozáson felüli kedvező eredményt mutat.

Az új részvények aláírási ivateit már a legközelebbi napokban kibocsátják s a jegyzésekre a hírlapok útján fogják felhívni a közönséget. Az új részvények névértéke 160 korona lesz s 1250 darabot bocsátanak ki. A régi részvényeket, melyek száz forint névértékűek voltak, 20 százalékkal, vagyis 80 forintra fogják lebélyegezni.

Az új részvények iránt az érdeklődés máris igen nagy. Ez nagyrészt annak tulajdonítható, hogy a vagyonmérleg számításán felül kedvező állapotot mutat. Ugy tudjuk, hogy az eredeti egy milliós alaptőke a felszámolás mai stádiumában már 360,000 korona álladékot ért el, a mi kétségtelenül a felszámoló munkájának örvendetes eredménye.

Ezek után már nincs ok kételkedni abban, hogy a felszámolás alatt álló pénztárat reaktíválása sikerülni fog. Ha ez meg van, akkor még a reuzálásról kell gondoskodni. Ez pedig nagyrészt az intézet helyes vezetésétől és igazgatásától függ.

Dacára annak, hogy tekintélyes alaptőkével kezdi meg működését az új pénztárat, mégis tekintettel kell lennie arra, hogy első sorban a kis emberek igényeit elégítse ki, tehát inkább a kis üzletekre kell fektetnie a súlyt. A bizalom nem fog hiányozni a takarékpénztár iránt, mert olyan tévedések, mint a régi pénztárat meg történtek, csak egyszer szoktak megessni s nem szoktak ismétlődni.

A részvények belértéke minden körülmények között felülmúlja a 160 korona névértéket, melyen az új részvényeket kínálni fogják és ha jó esztendők folytán a föld ára emelkedni fog, úgy ezzel együtt a részvények forgalmi ára is tetemesen növekedik majd.

Bár egyrészt be kell vallanunk, hogy egy új takarékpénztár működése is sokkal simább, mint egy régi takarékpénztáré, mely egyszer már felszámolásba jutott, mindazonáltal a bizalom csakhamar visszatér, főleg ha olyan vezérigazgatót és igazgató-tanácsot fognak a takarékpénztár élére állítani, a mely beajánlja az új pénztárat a közönség bizalmába.

Másrészt előnye a reaktívált takarékpénztárnak az, hogy igen jövedelmező jelzőüzlettel bír, mely egymaga fedezi a költségeket s némi haszonra is nyújt kilátást.

Diszkrétóából elhallgatjuk az új igazgatóság kombinációba vett tagjainak névsorát, de szívesen elismerjük, hogy minden egyes név bizalomra gerjesztő. Főleg garanciát látunk a tervbe vett vezérigazgató személyében, ki egy helybeli nagy pénztárat népszerűségnek örvendő

főtisztviselője, aki kellő szakértelemmel, gazdasági elvekkel és erkölcsi tartalommal bír.

Ezek az elvek azok, a melyek a mai viszonyok figyelembe vételével biztosítanak a reaktívált pénztárat prosperálását.

A mai gyűlésen egyébként Szathmáry Mihály arad-csanádi vasuti főmérnök elnöklése alatt a következők vettek részt: Domonkos Lajos, Glück Károly, Maresch Gyula, Mittler Izidor dr., Magyar Ferenc, Parecz Béla dr. és Rosenberg Miksa dr.

A makói pénztárat elfogták.

(Simon Dániel a börtönben.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, március 18.

A makói közpénztári sikkasztás ügyében, amelyről több ízben megemlékeztünk, a mai napon szenzációs fordulat állott be. Simon Dánielt, Makó város volt közpénztárnokát Magay Lajos szegedi kir. törvényszéki vizsgálóbíró letartóztatta.

A városi közpénztár haszonbérének ügyével, jobban mondva az ott elkövetett sikkasztásokkal a vármegye közigazgatási bizottsága a múlt hét szerdáján tartott ülésén foglalkozott. Návay Lajos dr. alispán jelentése kapcsán bejelentette, hogy a városi közpénztár vizsgálatánál olyannyira nyilvánvalóvá lett a sikkasztás, hogy az iratokat további eljárás céljából áttette a királyi ügyészséghez.

A vizsgálatot Szalay Dezső megyei főszámvevő vezette s a kihallgatási és bizonyítási eljárás során 49 esetben konstataált sikkasztást és 273 esetben szabálytalanságot, könyvelési hibát.

Winkler István kir. ügyész, ki a közigazgatási bizottság ülésén jelen volt, az iratokat nyomban átvette s a bűnügyi vizsgálat megejtése végett kiadta Magay Lajosnak, a szegedi királyi törvényszék vizsgálóbírójának.

A vizsgálóbíró a betérjesztett iratokból a könyvelési szabálytalanságokat egytől-egyig, s a sikkasztást 41 esetben állapította meg s ma a hajnali vonattal kiutazott Makóra, hogy a sikkasztásban bűnös közpénztárnokot letartóztassa.

A letartóztatást a vizsgálóbíró meghagyása folytán Kovári Ottó alkapitány, Borka István rendőrbiztos és két városi rendőr teljesítették, kik Simon Dánielt, a város közpénztárnokát délutáni 1 órakor kísérték be a makói kir. járásbíró börtönébe, este 8 órakor pedig az arad-csanádi vasutak utolsó személyvonatával bevittek Makó város közpénztárnokát a szegedi kerületi börtönbe, a Csillagba.

A közpénztárnok vagyonára is el lett ezenkívül rendelve a bűnügyi zárlat. A vizsgálóbíró 6081 korona 30 fillér sikkasztást állapított meg s kimondta a bűnügyi zárlatot a volt pénztárnok Berkes-utcai házára és a Maros tuloldalán levő mintegy két katasztrális hold szőlőföld termésére. A szőlőföld Rónay Aladár kis-zombori birtokos tulajdona, melyet minden egyes bérlő huszonöt évig díjtalanul használ, de köteles volt szőlővel beültetni. Simon Dániel földje is ilyen, csak a termés az övé, így magát a földet nem lehet lefoglalni.

Nagy Sándor dr. makói jeles ifju ügyvéd, a közpénztárnok védője a letartóztatás ellen nyomban felebbzést jelentett be azon az alapon, hogy a letartóztatásnak semmiféle törvényes indoka nincs. Először azért, mert a közpénztárnok a vizsgálatot már meg nem hiusíthatja, másodsor azért, mert szökésről szó sem lehet, Simon Dániel a vizsgálat megindítása óta százsor odébb állhatott volna.

Krivány ítélet előtt.

(Perbeszéd a Táblán.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

A nagyvárad kir. ítélőtábla ma folytatta Krivány János bűnyüének felelőviteli tárgyalását. A föllebbviteli büntető tanácsban Ritoók Zsigmond elnököl. A tanács tagjai: Urbán Adolf, Bige Gyula, Harmathy Károly, előadó: Molnár Géza dr., jegyző: Fekete Izidor albiró. A vádhatóság képviselőjében Kurovsky Ferenc dr. kir. főügyész helyettes van jelen. A védők asztalánál Krivány védőjének helyettese Deutsch Izsó aradi ügyvédjelölt, Keresztes Gyula dr. aradvármegyei t. főügyész és Barabás Béla dr., a sikkasztó nevelt leányának jogi képviselője foglal helyet.

A tegnapi napon, — mint ezt lapunk mai számában megírtuk — befejezték a bűnyü aktáinak ismertetését s ma a perbeszédre került a sor.

Délelőtt 9 órakor megkezdődött a tárgyalás. Már ezt megelőzőleg behordták a terembe az egész bűnhalmazt, amelyből bőven telne egy egész kocsi. Az asztalon fekszenek a hamis végzések szépen csomóba rakva, mellettük a tárgyalási iratok. Egy hosszú padon a vastag kötetek egész sorozata, körülbelül száz darab. Mindegyiknek a tábláján ott olvasható: „Gyámoltak főkönyve“.

Ezek a könyvek a bűnhalmazhoz tartoznak. Ezekben követte el tudvalevőleg Krivány azokat a primitív és kezdetleges csalásokat, amelyekért az aradi törvényszék 9 évi fegyházat mért rá.

Ahogy a bíróság bevonult Ritoók Zsigmond elnök megnyitotta a főtárgyalást s miután az aradi törvényszék ítéletét felolvasták, az elnök felhívta a vádhatóság képviselőjét a vádbeszéd elmondására.

Kurovsky Ferenc dr. főügyész-helyettes tartotta meg erre tartalmazó vádbeszédét, melyben ecsetelvén Krivány hallatlan merész sikkasztásait, tekintettel az elsikkasztott összeg nagyságára, súlyosbírást kért.

Utána Keresztes Gyula dr. megyei főügyész emelkedett szólásra s védelmezte a vármegye jogos érdekeit és maga is a büntetés súlyosbírást kéri.

Erre Barabás Béla dr. Szilágyi Ilona érdekében szólalt fel fejtegetvén fele jogos követelésének alapját.

A védő: Deutsch Izsó ügyvédjelölt, Nemes Zsiga dr. helyettese jó félórán keresztül tartalmazó vádbeszédében élénken illusztrálta a vármegye közigazgatási állapotait. Jellemezte a sikkasztások elkövetési módját, Krivány életmódját, a rovincsolások lefolyását. Zárszavában pedig enyhe ítéletet kért.

Erre délután 2 órakor a tárgyalást berekesztették. Az ítéletet holnap szerdán délelőtt 12 órakor hirdetik ki.

HIREK.

A kereszt az egyetemen.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

Ma van egy esztendeje, hogy a budapesti tudomány-egyetem nemzeti-pártja a keresztjelvényét a budapesti tudomány-egyetem központi épület tantermeiben kifüggesztette. Az egyetem tanácsa rendeletéből a keresztet akkoron eltávolították.

Ma az évfordulón mintegy harminc katolikus egyetemi hallgató pontban 12 órakor délelőtt fölkereste Vécsey Tamás dr. udvari tanácsost, a tudomány-egyetem rektorát és egy memoran-

dumot nyújtottak át neki, amelyben a keresztnek az egyetemen való kitűzését, illetőleg állandó alkalmazását kéri.

Vécsey Tamás dr. az ifjaknak kijelentette, hogy mint a tudomány-egyetem rektora nem fogadja el a memorandumot, mint magánember azonban tanulmányozni fogja.

— Ami befejeztetett, az befejeztetett — ugymond a rektor. Magyarország nagy és hatalmas csak akkor lesz, ha minden jog és vallási gyűlölség megszűnik.

Majd kijelentette, imádja mindenki Istenét a maga vallása szerint, de az egyetem falain belül a tantermekben szentelje az ifjuság minden idejét a tudománynak, mert így válhatnak csak a haza derék polgáraivá.

Ezzel a fogadás befejeződött, az ifjuság pedig nyugodtan távozott.

Leszakadt Tisza-hid.

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, március 18.

A fahidak korszaka rég lejárt. Annyi katasztrófa történt már általuk, hogy immár nemcsak építésük, de fenntartásuk is bűn. Alig mulik el hét, hogy olyan katasztrófák híre ne érkeznek, mint milyen egy odvas fahid leszakadása miatt Zenta város közönségét tartja ma konsternációban.

Nem akarjuk még tanulságképen sem az aradi Maros-hidra következtetni a zentai szerencsétlenség borzasztóságát, isten óvjon bennünket ilyen veszedelemtől. De ha ilyen katasztrófák híre hallja az ember, kétszeres vágyat érez a rég óhajtott vashid után. S immár évtizedek telnek el, a vashid pedig nemcsak hogy nem közeledik, de lassankint a híre is elmúlik. Eddig legalább fenn óhajtottuk, ma már hallgatunk a kívánságunkkal is.

Az ilyen események, mint a zentai hidszakadás, talán ösztönzik majd a szűkkeblű kincstárt fahidjainak kicserélésére. Arad azonban boldog lehetne, ha annyi vashidat kapna, ahány hid katasztrófa addig még megesik.

A zentai szerencsétlenségről a következőket táviratozza tudósítónk:

Ma reggel fél 9 óra tájban a Tisza fahidja a rakparttal együtt menydörgésszerű robajjal leszakadt. A rakpart kiépítését a városi ellenzék évről-évre halasztotta s most kiszámíthatatlan a kár. Emberéletben kár nem esett.

Az összeomlott fahid felerészben maga alá temetett egy szállítógépet. A hajó menthetetlenül elveszett. A hid összeomlása következtében a Bánsággal megszakadt minden összeköttetés. A városban nagy a konsternáció. A hid megvédésére éppen a napokban akarták megkezdeni az új rakpart kiépítését állami segítséggel.

A késő éjjeli órákban táviratozza tudósítónk, hogy a Tisza partján álló várház a folyóba omlott s a parton lévő valamennyi épület komoly veszélyben van.

— A király itthon. Ő feisége ma reggel fél 9 órakor szűkebb kíséretével Gödöllőre utazott vadászatra. A király este félhétkor ismét visszatért a fővárosba.

— Aradiak a miniszterelnök asztalánál: Széll Kálmán miniszterelnök tegnap délután 6 órakor ebédet adott, a melyre többek közt hivatalosak voltak Bohus Zsigmond br. főrendiházi tag, további az aradmegyei országgyűlési képviselők közül Salace Gyula, Solymosy Lajos báró, Vásárhelyi László és Vancsó Gyula.

— Kitüntetések a vörös-keresztben. A hivatalos lap mai száma közli, hogy Mária Valéria főhercegnő, mint legfőbb védőasszony azokat, kik a legutóbbi években a magyar szent

korona országainak vöröskereszt-egylete körül kiváló érdemeket szereztek, ezen érdemek elismerésül, sajátkezüleg aláírt diszokmányokkal tüntette ki. A kitüntetettek között van gróf Almásy Dénesné szül. Károlyi Ella grófnő, a gyulai fiókegylet elnöke, Kramp János dr. esperesplébános, az eleki fiók elnöke, Sorbán János főispáni titkár, az aradmegyei választmány főjegyzője és Wadowszky Gusztávné szül. Vavra Emilia, az aradi választmány tagja.

— Katonai tanácskozások. A mai nap folyamán Temesvárra érkeztek a 7-ik hadtestnek csaknem összes tábornokai, vezérkari tisztjeik kíséretében, kik részt fognak venni a Schwitzer lovag tábornoknagya, hadtestparancsnok einöklete alatt végbemenő rendes tavaszi katonai tanácskozáson. Temesvárra utazott Lehmann Vince vezérőrnagy, aradi dandárparancsnok is.

— Házasság. Kaufmann János ujvidéki nagykereskedő f. hó 31-én délelőtt fél 12 órakor köt házasságot az aradi izr. templomban Spitzer Ida kisasszonnyal, özv. Spitzer Rezsóné urnő bájos leányával.

— A lipótvárosi kaszinó válsága. Budapestről tudósítónk táviratozza: A lipótvárosi kaszinóban tegnap lefolyt vihar, ugylátszik, nem várt krizissel járt a kaszinóra. Ma Láncty Leó, a kaszinó alelnöke is lemondott tisztéről, Visontai Soma pedig hir szerint kilépett a kaszinóból. A vezetők békés kibontakozást keresnek a kellemetlen afférból.

— A fejletlen spanyol király. Spanyolországban most készülnek Alfonz spanyol király nagykorúsására. Ezért igen érdekes az a hír, mely most Rómából érkezik s amely igen kedvezőtlen módon szól a kis spanyol királyról. E szerint a madridi nuncius a pápának jelentést küldött a spanyol király nagykorúsításáról, amelyben leplezetlenül mondja el az igazságot. A jelentés szerint az ifjú király úgy testileg, mint szellemileg, sőt erkölcsi tekintetben is fejletlen és a vele egykoru ifjak mögött messze visszamarad. A nagykorúvá avatás tehát csak formáság, mert a régensséget legalább két három évig nem lehet még megszüntetni. Ez a tény Spanyolországra nézve nagy veszélyt rejt magában, mert a sajnálatraméltó országnak még sohasem volt olyan égető szüksége erélyes uralkodóra, mint épen most, mikor a felforgató pártok vakmerőbben lépnek föl, mint azelőtt és az ország nemcsak a politikai, de a gazdasági krizis bajait is nyögi.

— Sándor és József. Az igazi tavaszt nem a kalendárium állapítja meg, legkevésbé az első fecske. Azaz, hogy az utóbbinak van hozzá némi köze, amennyiben megérzi az időjárást vagyis annak állandóbra való fordulását. Réginéphit szerint az első fecske már ma érkezett meg, esetleg holnap, amikor a legszebb magyar nevek viselőit szokták ünnepelni. Ma Sándor volt, holnap pedig József napja lesz. Népszerű és elég gyakori mind a kettő. Ők vezetik be a tavaszt, az ő nevükkel áll összeköttetésben a szelid, a legbájosabb időjárás, a mely ime máris mutatkozik néhány zivataros, havas nap után. Adja Isten, hogy meg hozzák az első fecskét és vele együtt a virágfakasztó kikeletet.

— Három új pénzügyigazgató. A hivatalos lap legközelebbi számában három új pénzügyigazgató kinevezését fogja publikálni. Betöltésre kerül a szegedi pénzügyigazgatói állás, amely már három hónap óta áll betöltetlenül. Kinevezik egyidejűleg a temesvári pénzügyigazgatót. Erre az állásra Dragonescu Dömjén kir. tanácsos, pénzügyigazgató van kijelölve. A pécsi pénzügyigazgatói állásra Farkas Gyula nagybecskerekeli pénzügyigazgató-helyettesét nevezi ki a király.

— Kedélyeskedés a Reichsrathban. Az örök botrányok parlamentjében a bécsi reichsrathban ma ismét botrányos jelenetek voltak. A brünni cseh müegyetem tételénél Schönerer hosszabban beszélt s élesen kikelt Ausztria ellen. Beszédét ezen szavakkal fejezte be:

— Hoch és Heil a Hohenzollern családnak.

Erre az altdeutsch pártiak fölállva háromszor éltették a Hohenzollern családot. A többi pártiak azt kiáltották Sebőnerer felé:

— *Pfuj, gazemberek!*

Az ülés további folyamán *Kramer* beszéde közben valóságos verekedés támadt az altdeutsch és esch radikálisok között. A dulakodás alatt az összes pártok így kiáltottak Sebőnererre:

— Dobjátok ki azt a részeg disznót!

— **Színházi botrány Szatmáron.** A szatmári városi színházban — mint tudósítónk jelenti — épületes botrány történt. Az *Aranylakodalmom* főpróbáján a honvédeknek nem akarta a Kossuth-nótát eljátszani. Az igazgató és a színészek hiába kérelték a karmestert, hajthatatlan maradt. Erre *Csáky Ferenc*, a társulat baritonistája az orchestrumba rohant, s a zenekar tagjait bottal, ököllel össze-vissza verte, úgy hogy a honvédek csak nagyhezen tudták ártalmatlanná tenni. A botrány óriási feltűnést okoz a városban.

— **Felöky Miklós temetése.** Ma délután 3 órakor temették el a Nemzeti színház udvarából *Felöky Miklóst*, a nagynevű színművészt. Koporsóját Csengery-utcai lakásáról ma délelőtt átszállították a Nemzeti színház udvarába, a melynek északi oldalán, közvetlenül Lendvay Márton szobra tövében állt a díszes kandallóbekeletől övezett ravatal. Sok szép koszorút küldtek az elhunyt művésznök ravatalára barátai, ismerősei és tisztelői. A Honvédegyesület hatalmas babérrkoszoruján ez a felírás van. *Szeretett vezérüknek. — A kurucok.* Az özvegy koszorujának szallagján ezt izeni: *A viszontlátásra — Flóra.* A ravatal tövében feküdt a Nemzeti Színház, az összes fővárosi magánszínházak, Pócs-megyer előljáróságának és másoknak koszoruja. A temetésen óriási közönség jelent meg. A ravatalnál *Beöthy László* igazgató, a sírnál pedig *Tóth Imre* és *Janovics Jenő* dr. mondtak bucsuztatót.

— **Anarkia egy szerkesztőségben.** Egyik felvidéki napilap szerkesztőségének összes munkatársai kivonultak ma az újság redakciójából s közösen egy nyilatkozatot adtak ki, melyben kivonulásuk okául azt hozzák fel, hogy a lap szerkesztője személyes cöljaira használja fel az újságot s így abban olyan botrányos dolgok látnak napvilágot, hogy azokkal a munkatársak nem identifikálhatják magukat. — A lap szerkesztője az éjjeli órákban táviratilag fordult valamennyi szerkesztőséghez, arra kérvén azokat, hogy ne foglalozzanak a szerkesztőségében beállott krízissel, míg ő holnap levélben nem ad információt az eseményekről.

— **Március 15 a vidéken.** Még mindig érkeznak tudósítások a vidékről, hogy milyen lelkesedéssel ünnepelték meg a nemzeti ünnep évfordulóját.

Az aradszentmártoni állami iskolában *Péntek János* igazgató megnyitóját után, az iskolai dalárda *Barabás Ede* állami tanító vezetése alatt elénekelt a himnuszt. A „Nemzeti dal“-t *Menczer Oszkár* szavalta el. Március 15-ének jelentőségét méltatta ezután *Péntek János* igazgató, aki a németajku tanulókat a haza iránti lángoló szeretetre buzdította. Ennek elhangzása után több gyermek hazafias költeményt szavalt és együttesen hazafias dalokat énekelt.

A gurahonci iskolában reggel 9 órakor volt szép ünnepély a gondnoksági tagok és szülők jelenlétében. *Németh Zsigmond*, a gondnokság elnöke, megnyitójában hazaszeretetre, szorgalomra és kitartásra buzdította az ifjúságot, majd *Rényi Miklós*, szép beszédben magyarázta a nap jelentőségét. A tanulók közül *Bóra Margit* és *Kiss György* hazafias költeményeket szavaltak, az összes tanulók pedig hazafias énekeket énekeltek. Este, a „Hungária“ szálloda összes termében társasvacsora volt, csaknem kétszázra ment a résztvevők száma. Az első fogás után *Borsos Lajos*, Gurahonc község jegyzője a királyt éltette. *Rényi Miklós* szép beszédben magyarázta az 1848. évi március 15-iki s az azt előidéző eseményeket, a beszédet a közönség

osztatlan figyelemmel hallgatta. *Hermann Gyula* nagy hatást keltett Petőfi „Talpra magyar“-jával, *Hanzóros Géza* pedig Tóth Kálmán „Előre“ című költeményének elszavalásával. A dalárda hazafias dalokat énekelt, majd reggelig tartó tánc következett.

A gyoroki iskolák együttesen ünnepelték meg március 15-ikét. *Pálya Mátás* esperes nyitotta meg az ünnepélyt. A róm. kath. az állami és az ev. ref. iskola növendékei együtt énekeltek a Himnuszt, a szózatot és a Kossuth-nótát. *Hunyady László* ev. ref. lelkész zárta be egy szép beszéddel az ünnepélyt. Este társasvacsora volt, melyen *Hunyady lelkész* beszélt és *Tabajdy Gyula* jegyző szavalt.

— **Százezer koronás óvadék.** A megbukott soproni takarékpénztár főkönyvelőjét: *Prohászka* *Arthurt* tudvalevőleg letartóztatták s ma is vizsgálati fogságban tartják. *Prohászka* a minap szabadlábra helyezését folyamodott. A győri kir. ítélőtábla ma döntött a kérvénye felett, kimondotta, hogy a vétkes főkönyvelőt csak az esethen bocsátja szabadon, ha százezer korona óvadékot letesz. Mivel pedig senki sincs, aki ezt a tekintélyes összeget *Prohászka*ért deponálná, továbbra is vizsgálati fogságban marad.

— **Krecsányi Vera házassága.** Annak a nagy port felvert és Aradon lefolyt szerelmi regénynek, amelynek hősei a szegedi szintársulat két fiatal tagja, *Krecsányi Vera* és *Ferenczy Károly* voltak, befejezése vasárnap lesz Hódmező-Vásárhelyen. *Ferenczy Károly* Hódmező-Vásárhelyen fogja feleségül venni *Krecsányi Veruskát*. Az ünnepélyes aktus a körülményekhez illő csendben és minden dekoráció mellőzésével fog végbemenni.

— **Változás az időben.** A szegedi *Metsor* a következő újabb időjósást teszi közzé: Jelzések megfelelőleg a 16-iki csomópont hatása alatt a téli időjárás egészen enyhévé változott. Tegnap még az átváltozásnak megfelelőleg csapadékos, ma azonban már derül. Ezt követőleg a következő napok már kellemes tavasziak lesznek, mivel 24-ig számbavehető csomópont nincs. Ez azonban ne vigye kísértésbe a szőlőgazdákat s ne nyissanak addig, míg a 24., 25-ik csomópont és a visszatérő napfoltok hatása az időt biztosítja, mert e hónap utolsó negyede még igen hideg időt is hozhat.

— **Egy szintársulat katasztrófája.** A new-york-philadelphia-norfolki vonaton szörnyű szerencsétlenség ért egy egész szintársulatot, mely a *Florodora* című operettet játssza az amerikai városokban s épp Norfolkban Wilmingtonba utazott, különvonaton. A vonat sűrű ködben haladt előre s a vonatvezető nem vette észre a vonata előtt lassabban haladó tehervonatot. Rettentő összeütközés történt. Az amerikai sebességgel haladó különvonat belerontott a tehervonatba s gépje, málhakovsija s a két első személykocsija izzé-porrá tört. A társulat igazgatója *Mr. Carleton* olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy deréktől lefelé meg van benuva s gyógyíthatatlan. *Mr. Heró*, a rendező és *Powers* énekes halálos sérüléseket szenvedtek. Súlyosan megsebesültek még négyen, köztük a primadonna, *Miss Frances Gordon* és két énekesnő. — Megsebesült azonkívül még a társulatnak öt tagja. A vonat fűtője halálos sérüléseket szenvedett a fején. Az összeroncsolt vonat az összeütközés után meg is gyuladt s a társulatnak csaknem összes felszerelése, diszletei és ruhatára a lángok martaléka lett. A *Florodora* Company nyolcvannégy tagból állott.

— **Egy vak, aki érettségit tesz.** *Priesz* *Miksa* bamburgi fiatal ember az elemi iskola négy osztályának elvégzése után géplakatos mesterségre ment. Inaskodása idejében szerencsétlenül járt s mindkét szemére megvakult. Ekkor felvettette magát a vakok intézetébe s ott szorgalmasan tanulni kezdett, úgy, hogy a 22 éves fiatal ember a napokban érettségi vizsgálatra jelentkezett s a vizsgálatot sikere-

sen le is tette. Az írásbeli dolgozatot írógépén végezte a világtalan. *Priesz* a vizsga után kijelentette, hogy beiratkozik a bölcsészeti szakra s tanárnak képeztetni ki magát.

— **Házasulandók lapja.** Előadó leányok és leányos mamák sokat panaszkodnak, hogy nehéz sor ma a házasság. Még mindig az égre van bizva ez a fontos emberi kapocs. Az emberek ugyan kitaláltak a maguk számára mindenféle intézményt: bált, zsurt, pikniket, matiné, meg minden egyéb furcsa nevű összejövetelt, a melyeknek ki nem mondott, de legfőbb célja az, hogy megkönnyítsék a házasság találgatását. Ez a sok intézmény azonban mind nem elég e célra, mert látjuk, hogy mindenféle társadalmi körben grasszál a bejegyzett és be nem jegyzett házasságközvetítő. Prózaí iigura, a ki ugynevezett ideális, voltaképp azonban elevenbe vágó ügyleteket bonyolít le üzleti szellemben. Az emberek mégis igénybe veszik, mert rá vannak szorulva, mert még okosabb dolgot nem tudtak kitalálni. A házasságközvetítésből intézmény lett, sőt most már egy lap is akadt, amely házasságközvetítéssel foglalkozik. A *Házasulandók Lapja*, amelynek első számát beküldték nekünk Budapestről, az első cikkében fenn hirdeti, hogy a házasságközvetítés nehéz, kényes, diszkrét problémáját egyszerű eszközökkel oldotta meg. Mindenki, aki nősülni, vagy férjhezmenni akar, beküldi teljes címét, nevét, viszonyait feltűntető adatokat, fényképét a szerkesztőségnek, illetve hirdeti a lap hasábjain azt, ami a mondanivalója. A lap csak teljes címmel, fényképpel és szükséges dokumentumokkal ellátott ajánlatokat fogad el és eképp a lap nyilvántartója akar lenni a családi tűzhelyet alapítani szándékozónak. A lap szerkesztősége tisztán a hirdetett adatokért vállalja el a felelősséget, a beérkező leveleket, iratokat felbontatlanul a megjelzett címre expedálja, esetleg poste-restante utján álnevekre, hogy a diszkréciót megőrizze. Eképp tehát az „ügyletek“ saját maguk bonyolítják le ügyeiket. A lap szerkesztősége tisztán a technikai dolgokat végzi el. A házasságközvetítésnek ez a módja nem éppen új, de az emberek élni fognak vele, mert társadalmi problémákba merült tudósaink éppen az ilyen mindennap jelentkező társadalmi szükségletekkel törődnek a legkevesebbet.

— **Merénylet a gyorsvonat ellen.** Tegnap este, a Nagyvárad felől Kolozsvárra menő gyorsvonatra *Bánffy-Hunyad* alatt ismeretlen tettes rálőtt. A golyó egyik másodosztályú kocsi ablakát bezúzta, de szerencsére a bennülőknél kárt nem tett. *Bánffy-Hunyadra* érve értesítették a csendőrséget, a mely megindította a nyomozást.

— **Megszökött azázados.** *Dominke János* közöshadseregbeli százados néhány napja nyomtalanul eltűnt Budapestről. *Dominke* a fővárosban igen ismert alak volt. Hat esztendeje nyugdíjaztatta magát, mert anyagi viszonyai rosszra fordultak s a könyelmű katonát hitelezői nagygon szorongatták. Akkor felment Budapestre s a Kerepesi-úton *katonaiügyi irodát* nyitott. Eleinte jól folyt a dolga s főképp azzal foglalkozott, hogy kauciókat szerzett nősülni szándékozó pénztelen tisztéknek. Az utóbbi időben azonban a hadügyminiszter megszigorította a házassági óvadékok ellenőrzését és *Dominke* nek az a módszere, hogy befolyásos ismerőseinek segítségével jelentéktelen értékű ingatlanokra jegyeztette elő a házassági óvadékot, csődöt mondott. A hatalmas termetű, jó arcú és kellemes modorú ember ekkor meg akart nősülni. Már jegyben is járt egy előkelő bécsi elvált uriaszonnyal és többször leutazott hozzá Abbáziába, a hol jegyese üdült. A házasság azonban nem jött létre, mert az urnő megtudta *Dominke* viselt dolgait. A százados ettől fogva állandó vendége lett az éjjeli mulatóhelyeknek és sűrűn látogatta a főváros kártyabarlangjait. Legutóbb már kauciók emberek pénzére vetette ki hálóját. Szolgáknak, pénzbeszedőknek alkalmazta őket s mikor visszakövetelték 2600 ko-

ronára rugó óvadékukat, Dominke kerekét oldott. A rendőrség elrendelte körözését.

— **Sokoldalúság.** Heidelbergben meghalt egy híres német tudós: *Eisenlohr* tanár, akinek a sokoldalúságban az egész világon nem volt párja. Eisenlohr először is teológiát tanult Heidelbergben és Göttingában. Becsülettel elvégezte az egyetemet, de folytonosan gyöngékedése miatt lemondott a papi pályáról s elvégezte a gazdasági főiskolát. E közben megkedvelte a természettudományokat, visszament az egyetemre, elvégezte a filozófiát s a vegyészettől doktori oklevelet szerzett. Ekkor festékgyárat alapított Heidelbergában. A gyár megbukott s Eisenlohr a nyelvtudományba mélyedt. Először kínai nyelvet tanult, de végre harmincöt éves korában rájött, hogy neki tulajdonképpen egyiptomi kutatásokra van tehetsége. Meg is maradt az egiptológia mellett s oly sikerrel művelte ezt a tudományát, hogy világhírre tett szert. 1872 óta a heidelbergi egyetem tanára volt, de aligha el nem tért volna végül erről a pályáról is, mert az utóbbi időben, mint gazdasági politikus, könyveivel igen nagy sikert ért el s e miatt már azon gondolkodott, hogy mandátumot vállal.

— **Magyar név.** Kiskoru *Kohn* Margit és Béla nagykövéri illetőségű aradi lakosok családi nevének „Kemény“-re kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

— **Felismert öngyilkos.** Budapesten vasárnap délelőtt a Bristol-szálló előtt egy férfi ugrott a Dunába. Utána eveztek, de csak a holttestét fogták ki. A holttestet a tiszvári orvos-tani intézetben ma felismerték. Az illető *Bokány* József újságíró.

— **Köszönetnyilvánítás.** Bold. Amigo Josua ur rivatalára szánt koszorú megváltására *Székely* Károly dr. ur és neje (Orczifalva) az aradi izr. árvaháznak 20 koronát, *Leichter* Lipót ur és neje (Arad) az izr. jótékony-egyletnek 10 koronát szíveskedtek adományozni, mely kegyeletes adományokért halás köszönetet fejezi ki az elnökség.

— **Helyreigazítás.** Lapunk vasárnapi számában nyomdahiba miatt tévesen közöltük a lelenház nyerő sorsjegyének számát, mely szerint nem az 565-ös számú sorsjegy nyert hanem az 595-ös számú. A közlemény többi része különben helyes.

— **Ujtás!** *Hanisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti akadémiai tag műtermében Szabadság-tér 16. (Dománypalota.) Telefon 358., minden vasár és ünnepnapon eszközöit felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételről is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szíves figyelmét felhívjuk ezen ujtásra.

— **A bizalom útja.** Aránylag rövid idő alatt a legtehetősebb bizalmat érdemelte ki *Cipő Áruvált* Porter Vilmos Nagy Aruháza, a Szabadság-téren. Ez csak úgy vált neki lehetségessé, hogy hiven betartotta azt, amit szóval és papíroson a nagyközönségnek ígért: jó megbízható cipőárut, mely a mellett, hogy *kézigártmány*, rendkívül elegáns, szép és tetszetős formával bír. Ezen elv tette lehetővé azt, hogy Porter Vilmos Nagy Aruháza ma már igen jelentékeny forgalmat ér el cipőben, s a legelegánsabb körök is szívesen fordulnak az áruházhoz, mely abban a helyzetben van, hogy a legfinnyásabb izlést és követelményeket is kielégítse. A vidékről szintén jelentékeny cipőrendeléseket kap az áruház, mely buzgó lelkiismeretességgel teljesíti azokat.

— **T. üzletfeleink szíves tudomására** hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papirkereskedő urat (Szabadtér 20. szám. Telefon 265.sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **A Somossy-nővérek ügye.** A kir. ítélőtábla II. büntető tanácsa *Hericsh-Tóth* János elnökölte és *Báth* bíró előadása alapján ma tárgyalta a letartóztatott *Somossy* nővérek szabadlábra helyezési kérelmét. A törvényszék vádtanácsa tudvalevőleg 2000 frt óvadék mellett elrendelte volt a letartóztatott *Somossy* nővérek szabadlábra helyezését. Ezen határozat ellen a kir. ügyészség felfolyamodást jelentett be. A kir. ítélőtábla csakis *Frommer Zsigmondné* szül. *Somossy* Ilka szabadlábra helyezését rendelte

el a *Vaisz* Sándor dr. védő által letett 2000 frt biztosíték ellenében. *Hullin* Henrikné szül. *Somossy* Fanny asszonyt a kir. ítélőtábla a reá kimerhető büntetés súlyos voltánál s azon körülménynél fogva tagadta meg, mert *Hullinné* férje révén külföldi illetőségű.

A mentő-kutyák.

(Egy újságíró tréfája.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, március 18.

Párisban a Szajna partján pár hét előtt kis kőházat építettek, amelyben egy csomó kutyát helyeztek el. A kutyák mentésre voltak betanítva, olyképp, hogy ha egy ember a Szajnába esett, a kutyát utána ugrasztják s az az illetőt kihuzza a vízből.

A mentésre betanított kutyák tudományukat még nem mutatták be, de a közönség már előlegezte nekik a bizalmat. A képes lapok hozták a négylábuak fényképeit, sőt még a biografiájukat is, mint akármelyik versenyebét.

Nyugodtan éltek a kutyák felügyelőjükkal egész a tegnapi napig, nem akadt a mentőház környékén semmi dolguk. Végre egy élelmes riporter próbára akarta képességüket tenni.

Az újságíró kitűnő uszó volt s tegnap délután 4 órakor közvetlen a mentőház mellett a Szajnába ugrott. A parton sétálók természetesen észrevették a vízben kapálódzó fiatal embert és kiabálni kezdtek:

— Egy ember a vízbe ugrott! Segítség! Eresszék a mentő kutyákat szabadon!

A folytatást a párisi „Temps“ a következőképp írja le: A segélykiáltásra megjelent a kutyák őre. Lenézett a Szajnába s miután látta, hogy csak egy ember esett a vízbe, két kutyát hozott ki, gondolván, hogy elvégzik majd ezek a kötelességüket. Oda vezette a kutyákat a partra és a vízbe uszította őket.

A két kutya lenézett a mélységbe, egyetkettőt vakkantottak, majd elkezdtek szépen, kényelmesen le és fel sétálni a parton, a vízbe azonban egyik sem ugrott.

A parton összeverődött tömeg természetesen hatalmasan mulatott az eseten s a gunyos megjegyzések árja zudult a kutyák gondnokára. A „Temps“ védelmébe veszi az őrt és a kutyákat is és azt a megjegyzést füzi a dologhoz, hogy az őt észrevette, miszerint őket csak próbára akarják tenni s hogy a vízbeugrottnak nincs semmi szüksége a mentésre, azért nem engedte a kutyákat a produkciójuk végrehajtására.

Ezzel szemben a „Figaró“ azt mondja, hogy bizonyára a kutyák vették észre a dolgot s nem ültek fel a tréfás újságírónak. De meg lehet, hogy a kutyák nem is mertek a Szajnába ugrani, mert kiképezettségüket egy tóban nyerték.

Végül még azt a kijelentést kockáztatja, hogy tekintve a nagy nézőközönséget, a menő állatok zsenirozva érezték magukat.

Hogy tehát ez az eset ne ismétlődjék, a következőket ajánlja:

1. Mindenkinek, akit észrevesznek, hogy a Szajnában fuldoklik, igazolni kell, hogy öngyilkossági szándékból vagy véletlen baleset folytán került a vízbe.

2. Az öngyilkosok lehetőleg töba ugorjanak, vagy a baleset egy tó partján érje őket.

3. A dolog a nyilvánosság kizárásával történjék, tehát senki se legyen jelen.

A kutyák tehát nem mennek be a vízbe, fejezi be cikkét a „Figaró“, megelégszenek azazal a tudattal, hogy mentésre vannak hivatva, ha mindjárt nem is cselekszik azt meg. Az ambíciójuk ezzel a tudattal már ki van elégítve, ami szintén valami

NAPIREND.

Március 18. Szerda. Róm. kath. naptár: József. — Protestáns naptár: József. — Görög-keleti naptár (március 6.): Amori vértand — A nap kél 5 óra 50 perckor, nyugszik 5 óra 54 perckor. — A hold kél 0 óra 59 perckor, nyugszik 2 óra 58 perckor.

Időjelés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható: Enyhe, elvélve csapadék.

Kölcsey-könyvtár. Nyitva van hétfőn, szerdán és szombaton délelőtt 11 $\frac{1}{2}$ —12 $\frac{1}{2}$ óráig; kedden, csütörtökön és pénteken délután 1 $\frac{1}{2}$ —2 $\frac{1}{2}$ óráig; vasárnap és ünnepnapokon zárva. Helyiség: Erekye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Március 19. A Kölcsey-egyesület irodalmi estélye délután 4 $\frac{1}{2}$ órakor (Városház.)

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

K. T. Makó. Nem közölhetjük. Kéziratot nem küldünk vissza, de alkalmmilag a szerkesztőségben átveheti.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, március 18.

Változó időjárás, hideg szél, hó és esővel. Ma nem volt csapadék, talán száraz időnk lesz, ami igen kívánatos lenne, mert a tavaszi munkához, legfőbb ideje, hogy serényen hozzá lássanak gazdáink.

Az őszi széken állanak. Az üzlet pangása az árakat tartósan csökkenti.

Mintegy 7—800 métermázsa buza és 1000 métermázsa tengeri magas napi áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

Buza I-ső minőségű 8'60—8'70.

Buza közép minőségű 8'40—8'50

Tengeri 4'70—4'75.

Rozs 6'60—6'70.

Arpa 5'30—5'40.

Zab 6'50—6'60.

Az irányzat lanya.

— **Fizetésektelenségek.** A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségekről tesz jelentést: Grünfeld L. Prága. — Rosenzweig Kóbi, *Szepes-Béla*. — Alter Izák, Sokolow. — Alter Jozsef, Sokolow. — Weinmann Mózes, Sokolow.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Március 18. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli súlyban — fillérig, öreg közép páronként 300—400 kilogramm súlyban 100—2 fillérig, fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli súlyban 106—7 fillérig, fiatal közép páronként 251—320 kilogramm súlyban 102—4 fillérig, fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő súlyban 100—2 fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 260 kilogramm felüli súlyban 102—4 fillérig, közép páronként 240—260 kilogramm súlyban 98—99 fillérig, könnyű páronként 240 kilogramm terjedő súlyban 96—98 fillérig.

Sertéselészám. Március 15. napján volt készlet 32,340 darab, március 16. napján főlhajtott 1603 darab, március 18. napján kiszállított 695 darab, március hó 17. napján maradt készlet 33,248 darab. Üzlet: Változatlan.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, március 18.

Magyar aranyjárdék 4%	120.10
Magyar koronajárdék 4%	97.56
Magyar arany 4 $\frac{1}{2}$ %	120.—
Magyar ezüst 4 $\frac{1}{2}$ %	100.00
Magyar keleti vasut	120.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	97.25
Magyar italmegváltási kötvény	101.—
Horvát szlapon földterhermentesítési kötvény	96.50
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	198.—
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	166.—
Osztrák papírjárdék	101.50
Osztrák járdék ezüst	101.35
Osztrák járdék arany	121.—
Koronajárdék	98.90
1860-iki államsorsjegyek	154.—
Osztrák-magyar bankrészevény	1630.—
Magyar hitelbankrészevény	708.50
Osztrák hitelbankrészevény	694.—
Osztrák-magyar államvasut	677.50
20 frankos arany (Napoleonador)	19.00
Német birodalmi márka	117.30
London	240.15
Paris	95.45

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, március 18.

Déltőzsde. Buzakinál kielégítő, vételkedv gyöngye. Bányadi iránzat mellett 8,000 métermázsa került forgalomba, 2½. közben 5 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonanevek változatlanok. Időjárás szép.

Zárulat 12 órakor:

Buza áprilisra	9.15—9.16
Buza májusra	9.17—9.18
Buza októberre	8.22—8.23
Rozs áprilisra	7.43—7.44
Rozs októberre	6.81—6.82
Zab áprilisra	7.52—7.53
Zab októberre	6.13—6.14
Tengeri májusra	5.23—5.24
Tengeri júliusra	5.37—5.38
Repce augusztusra	12.35—12.45

Zárulat 5 órakor:

Buza áprilisra	9.11—9.12
Buza májusra	9.14—9.15
Buza októberre	8.21—8.22
Rozs áprilisra	7.41—7.42
Rozs októberre	6.81—6.82
Zab áprilisra	7.50—7.51
Zab októberre	6.13—6.14
Tengeri májusra	5.23—5.24
Tengeri júliusra	5.37—5.38
Repce augusztusra	12.35—12.45

Zárulat 5 órakor: korona

Osztrák hitelrészvény	694.—
Magyar hitelrészvény	709.—
Leszámitolóbank részvény	447.—
Rima-Murányi vasmű részvény	500.—
Osztrák-magyar államvasuti részvény	677.50
Közüti vasút	643.—
Városi villamos vasút részvény	311.—

CSARNOK.

Szerette.

Irtá: Tutcskné-Bexheft Lilly.

(Vége.)

Csak esténként ült ki a kerti lugasba, s a kigyuló csillagokat nézte az égen. Mihály bácsi pedig pipára gyújtott a tornácra, és a régi, jó időkről beszélt.

A régi, jó idők. Milyen régen volt mindez! S hogy elszánnak a napok, az évek, egykedvű, kétségbeesztő egyenletességgel.

Most ime újra gyászruha fűdi karcsu, hajlékony testét, — s a napfényes házból újra elmenekült ide, a tenger mellé. Mert a házgazdáját kivitték a dozontos, rendezetlen falusi temetőbe, s a leány ismét árván, egyedül maradt.

Valami távoli rokons, csendes öreg néni szegődött hozzá, s most itt vannak ketten.

Edit olyan öregnek olyan fáradtnak érzi magát s a tenger baizsamos levegője egyetlen vágyat se ébreszt fel megdermedt, elfásult lelkében.

Most, igaz, gazdag megint. A nagybátyjától birtokot, értékpapírokat, vagyont örökölt. Mit ér az mégis? Az élet azért rideg és sivár, nincsenek örömei.

Aztán újra Horváth Aladárra gondol. Lám, egy ember, aki szereti őt, aki jövőt, otthont, boldogságot kínál neki, az árvának, az elhagyottnak, aki szerelmével megédesítené, földelítene az életét.

Hiába akarja ezt a gondolatot szuggerálni agyába, hiába akarja új érzésekre erőszakolni a szívét.

Es mégis, néha, csöndes éjszakákon, mikor a tenger morajlása félhallik, úgy érzi, izzó vágy fogja el a szerelem üdvössége után.

Ha a multat ki lehetne törölni emlékeiből! Amde nem lehet.

Hisz épp e pillanatban szállt a partra a flumei hajóról egy igen előkelő ur, hanyagul tartva kezében a könnyű törékeny botot, gyors tekintettel látva végig a Molo előtt álló mbe-rek tömegén.

Vajjon megérzi-e az ellenséget a lány, megdobb-e pillanatban a szive valami telepathikus erővel?

Pedig ezuttal csakugyan komoly és eltökélt szándékkal jött ide Homonnay Dezső. Az elmúlt években nem egy gazdag leánynak udvarolt, de mintha elhagyta volna régi szerencsésje, vagy a léha, üres lelkében mégis megcsillant volna valami emlék, egyszer se tudott igazán felmelegedni. Aztán biztatta magát. Nem kell még megházasodnia. Ráér. Akkor, a Makray öngyilkossága idejében már erősen szorongatták a hitelezők. De később mégis kiegyezett velük valahogy, és most arra gondol, hogy Edit, lám, azóta örökölt, szép lány is, jó lány is, és — kitudja? Talán a sors mégis egymásnak szánta őket.

Mikor először köszönt a lánynak, Edit gögösen, büszkén elnézett felette. Nem akarta meglátni. Csak a szívében sajgott fel valami régi fájdalom, izzó, gyöttrő erővel.

Hát visszajön kísértetni a mult? Felszabadnak a régi sebek, s a régi küzdelmeket újra folytatni kell, a lázongó vér ellen, józan akarattal? Még forr a keserűség mélyesége haragja a lelkében, de ki tudja, meddig tart ez?

— Nem akar megismerni, Edit?

A hangra elsápadt. Micsoda merészség ettől a férfitől, megszólítani őt?

— Nem! — mondja kurtán, ridegen.

— Ha tudná, mennyit szenvedtem azóta!

A leány élesen, metszőn nevet.

— Maga panaszodik? Nekem?

De mi ez? Micsoda szilaj indulat cikázott fel a szájaiban, mennyi elfojtott gyötrelmet, halálös szemrehányás jajduult fel bennük.

Homonnay összerendezte a váratlan kitörésre.

— A jövőm, a karrierem fogott kockán, — monja halkán, mintha mentegetni akarná magát és most ebben a pillanatban nem tudja kiállni a leány tekintetét.

Milyen szép pedig az! Az alakja megnyult kissé, az arca keskeny és sápadt, de finom, édes, bájos, mint azelőtt.

Csudálatos. Edit lassan elgondolkozva megy tovább, s ez a két szó foglalja el gondolatait. Jövő, karrier. Igaz. Az édes atyjának is ez volt a gyengéje, ő se adta volna máshoz, csak akinek jövője van és ő meghalt inkább, sem hogy szerény viszonyok közt éljen, és mégis szereti, hálás kegyelettel őrzi az emlékét.

Talán ez a férfi se vétett nagyobbat?

Eszrevétlenül lopódzott elméjébe ez a sajtóságos, elnéző felfogás. A rebbeles harag még harcol eliene, de nyilván veszteni fog. Mert hatalmas, legyőzhetetlen ellensége van. Az elfojtott vágyak mind előkerülnek a feledés hamvai közül. Fellángolnak villámzó fénynyel, és bevilágítják a lány szív rejtelmes örvényeit.

A szerelem itt van. A szerelem él. A világ, a tenger, az egész természet ezt a nagy igazságot harsozza felé, és kábuló fejjel, szédülő aggyal m-rül alá az érzések lángtengerében.

Valami újjászületés, valami nagyszerű fel-támadás ez, üdvösséges és káprázatos, tele ismeretlen gyönyörökkel.

S ha együtt sétálnak a tengerparti uton, vagy fenn, a lombok közt kibukkanó villák előtt, világosan tisztán érzi Edit, hogy a meg-fékezett vágyak, a lenyűgött szerelem sorvasztotta hosszú éveken keresztül.

Kéjesen, mosolyogva csukja le a szemét.

Nem egyetlen célja van-e az életnek csupán? A boldogság. S ha gyengeség is ez a szerelem, de gyönyörűséggel teljes és boldogító.

A multa nem akar gondolni edit. Legyen eltemetve.

S amint ott áll, a villa terraszán, könnyű lenge ruhában, egyszerre váratlanul Horváth Aladár jut az eszébe. És egy percig úgy érzi, hogy ujjongó szerelme szegénytelen, csuf dolog a ragyogó külszin alól undok kívánságok bukkannak elő: az önzés, a pénz utáni vágy.

Gyanakodva, bizalmatlanul tekint a férfi arcába.

— Ugy-e, most se venne el, ha szegény leány lennék, Dezső?

Homonnay mosolyogva ragadja meg Edit kezét.

— Vajjon akkor itt állanék-e maga mellett most? Nem kergetett volna-e el?

Nem igaz. Nem igaz. Nem kergette volna el. Erzi a szív dobogását.

Valami önkénytelen szegény érzése kergeti arcába a vért, hogy szenvedélyes, okatlan szerelmére gondol. S a lelki szemei előtt mint egy fenyegető kolozsus, jelenik meg Horváth Aladár erőteljes, hatalmas alakja. Valami baljóslatu fény szipkázik a szemébe, s úgy érzi a leány elítéli őt, sivár, sötét jövőt jósol neki, mert rosszul választott és különb férjet találhatott volna.

Mégis odasimul a vőlegényhez, mintha védekezni akarna, mintha tiltakozni akarna az ellenséges jóvendülés ellen. és könnyes szemekkel, bágyadtan su tojja maga elé:

— Szeretlek, Dezső. Boldog vagyok!

Városi színház.

Bérlet 156. sz.

Páros.

Szerdán, 1902. évi március hó 19-én.

A huszárszerelm.

Eredeti vígjáték 2 felvonásban. Irtá: Murai Károly.

SZEMÉLYEK:

Barkos Gábor	Bács Károly.	Hüppigné	Bácné.
Zsigmond	Fenyéri Mór.	Sárka	Komlósy I.
Anna	Menzáros M.	Kálmán	Palágyi L.
Kenéz	Réti István.	Dér Pista	Giróth K.
Hüppig	Polgár S.	Berényi Pál	Arkossy V.

Az első és második felvonás között Dr. DALNOKI VIKTOR a következő hangversenyszámokat adja elő DIENZL OSZKAR zongorakísérete mellett:

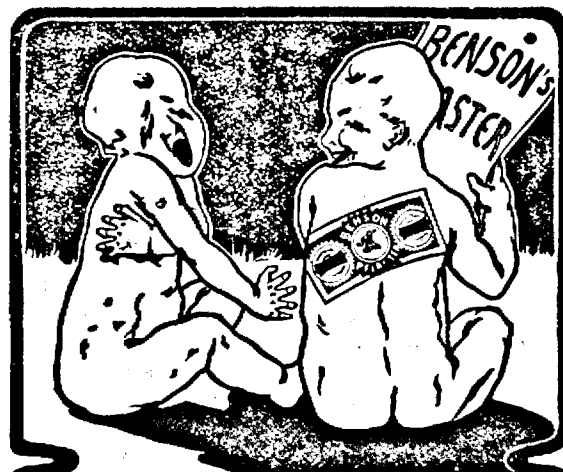
I. Prolog. Bajjaz k operából.

II. Valentin imája. Faust operából.

III. Szerelmi ábránd. Dienzl Oszkártól.

Kezdete este 7 órakor.

NYILTTÉR.*

Seabury & Johnson-féle

Benson-Tapasza

a leghatásosabb szer

Köszvény, csusz, derékfájás.

csipőfájás, hátbaj,

mellbaj, köhögés.

minden meghűlés ellen.

Óvakodjunk csekélyebb értékű utánzatoktól!

Louis Ritz & Co., Hamburg.

Aradon kapható: Földes Kelemen, Hajós Árpád gyógyszer-tára az „Isteni Gondviselés”-hez és Rozsnyay Mátyás gyógyszer-tarában Szabadság-tér.

1804

SZIVARKA HÜVELYEK

és

SZIVARKA PAPIROK

„NIL“

(KROKODILLAL.)

A dohányzóknak igazi élvezetet csak a legjobbnak elismert valódi egyiptomi szivarka hüvely és szivarka papírok „NIL“ (krokodillal) nyújt mely a dohányzás alatt sem fekete, sem zsíros nem lesz, és ki nem alszik.

* Óvakodjunk értéktelen utánzatoktól. *

* Mindenütt kapható. *

Egyedüli készítőik:

ELSTER FRÉRES LEMBERG.

BLOCH H.

papirkereskedése,
könyvnyomdája és fényképészeti cikkek raktára
ARADON.

Minden bel- és külföldi álványos és kézi gép és lencse, valamint mindennemű fényképészeti eszközök, szárazlemezek, fényérzékeny papírok és levelező lapok

eredeti gyári árak mellett.

Terjedelmes

képes árjegyzéket

kívánatra küldöm.

Nagy raktárt tartok: Dr. Kurz, Kodak, Germania, Schleussner, valamint a legjobb hírnévű „Nonpareille” cikkekéből.

Bármelyik gépet vagy lencsét, legyen az bel- vagy külföldi, ha nálam raktáron nincs, azonnal hozatom. Ez a megrendelőnek megbecsülhetetlen előnye, mert a tárgyakat átvétel előtt megtekintheti és költségmentesen kapja.

Levélbeli megrendelések szakszerűen és gondosan teljesíttetnek.

BLOCH H.

Képes levelezőlapok legnagyobb választéka: minden újdonság raktáron.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

37199—1902. F. IV. sz.

Hirdetmény.

Ezennel közzhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok,

ruha- és fehéreneműek, botok, napernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkalmával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adatni:

állomáson 1. évi márczius hó
Kolozsvár 19-én d. u. 2 óra
Budapest, 1902. márczius hóban.
Az igazgatóság

TELEFON 438.

Legnagyobb választék arany, ezüst és ékszer-tárgyakban.

Alkalmi vételek és eladások.

DEUTSCH IZIDOR

órás és ékszerész 42

ARAD, TEMPLOM-UTCA,
Minorita-palota.

Zálogcédulák,

arany és ezüstitárgyak készpénz fizetés mellett a legmagasabb árban megvétetnek, vagy becsereítetnek.

Magyar kir. államvasutak igazgatóság.

37200—902. F. IV. szám.

Árverési hirdetmény.

A kézbesíthetlen és fölös szállítványok a vasuti üzletszabályzat 70. §-a értelmében nyilvános árverés után, d. e. 9 órakor az alább felsorolt állomásokon a következő napokon kerülnek eladásra, melyhez a t. közönség ezennel meghívatik.

Allomáson	1. évi márczius hó
Pápa	19-én
Kolozsvár	19-én
Győr	20-án
Kassa	20-án
Pécs	20-án
Kecskemét	21-én
Szeged	21-én
Szatmar-Németi	21-én
Ujvidék	26-án
Arad	26-án
Zágrab	26-án
Nagyvárad	26-án

Budapest, 1902. márczius hóban.

Az igazgatóság.

Felülmul minden eddig létezőt

Sultán Rum,

(alcoch. sacch. t. hg.)

mely a theának rendkívül kellemes és zamatos ízű kőcsönöz.

Ára 1/2 literes üveg 80 kr., 1 liter 1 frt 50 kr.

Kitünő ízével páratlanul áll a

Sultán thea.

Ára: 1 deka 10 kr., 1/8 kilo 1 frt, 1/4 kilo 2 frt.

Gyermekek és felnőtteknél egyaránt kipróbált kitünő hatású szer tüdőbaj, köhögés, nehéz lélegzés, angolkór, csuszos bajok ellen a

Kellemes ízű, friss

Csukamájolaj.

Ára egy üvegnek 1 forint.

Délmagyarország részére kizárólagos raktár:

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyvegyészeti laboratoriuma

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

Uri-, fiu- és gyermekruha raktár:

Kassovitz Fülöp

Arad, Andrassy-tér 9. sz.

Igen tisztelt vevőimnek és a nagyérdemű közönségnek van szerencsém szives tudomására hozni, hogy **Lux Mór** urat üzletem további vezetésétől felmentettem és annak további vezetésével

REICH SAMU urat

biztam meg, ki üzletemet modern alapokon, a mai kor igényeinek megfelelőleg fogja azt vezetni. Ezen ügyes, szakképzett kereskedő iparkodni fog az igen tisztelt vevők legmesszebb menő kívánásainak is lehetőleg eleget tenni.

Különösen felhívjuk szives figyelmüket

belföldi, továbbá valódi francia és angol szöveteinkre, melyekből óriási raktárt tartunk. Nemkülönbben ajánlok mérték utáni megrendelésre **CIVIL** ruhákat, valamint **KATONAI** és **HIVATALNOKI** egyenruhákat, a legjutányosabb áron.

Kiváló tisztelettel

Kassovitz Fülöp,

Arad, Andrassy-tér 9.

Hivatkozva fenti hirdetésre, bátorkodom a t. c. közönséget tömeges látogatásra felkérni és reményilem, hogy méltányos áraink és előzékeny eljárásunk által a teljes bizalmat kiérdemelni fogom.

531

Tisztelettel

REICH SAMU.

Apró hirdetések.

Minden kihirdetés beiktatása leg-
alább egy koronába kerül és 20 szó
lehet, minden további szó 4 fillérbe,
vastagabb betűktől 8 fillérbe kerül. A
kis hirdetések előre fizetendők. Ár-

tesztéseket a kiadóhivatal ad; leve-
lbeni kérdésekhöz a válasza való ha-
lyog melléklendő. Telefon értesítések
nem ad a kiadóhivatal.

Telefon szám 485.

T. Cz.

Van szerencsém nagyrebecsült
rendelőimnek szíves tudomására
adni, hogy folyó évi február hó 1-étől

a Jemlom-utca 3. sz. alatti
cipész-üzletemet
feloszlattam, de iparomat továbbra
lakásomon

Heim Domokos-utca 2 sz. alatt,
a Tökési-téri Kiszármái-főle gőzfűdő mellett
folytatom.

Főtörékvésem oda irányul, hogy
nagyrebecsült rendelőimnek ezután
is legnagyobb odaadással, szolid
és pontos kiszolgálásban része-
sitsem, miért is az eddigi pártfo-
gásért esedezem.

Magamat a n. é. közönség be-
cses bizalmába ajánlva maradok
kiváló tisztelettel

Pakszián Sándorné,
cipész, Heim Domokos-utca 2. sz.

Férfiak ingyen kapnak

olyan új találmányu orvosságot, mely
az elvesztett erőt újra meghozza.
Próbacsomagot s egy száz oldalas köny-
vet postán, jól becsomagolva, ingyen
kapják mindazok, a kik érte irnak.
Ez a legbamulatraméltóbb csoda-orvos-
ság, mely megmentett ezeket, a kik
fiatalkori kihágások folytán nemi ba-
jokban, szifiliszben, valamint elveszt-
ett férfiorban szenvednek. Ez okból
elhatározta az intézet, hogy egy in-
gyen csomag orvosságot magyarázó
könyvvel együtt mindenkinek ingyen
küld. Ezzel a házi-orvossággal a baj
otthon gyógyítható, s mindazok, a kik
a fiatalkori kihágásokból származó nemi
bajokban, szellemi elgyöngyülésben,
vagy krónikus bajokban szenvednek,
otthon gyógyíthatják magukat. Ez a
gyógyszer közvetlenül azokra a szer-
vekre hat, a hol a megerősödés szük-
séges csodálatos eredménnyel gyó-
gyítja az évek óta tartó betegségeket.
Óreg, fiatal egyaránt írhat a Staat
Medical Institutnak az alant jelzett
cízímre, a honnan a csomagot rögtön
elküldik. Az intézet leginkább azokat
akarja megmenteni, a kik kezelés
céljából az otthonukat nem hagyhat-
ják el. A próbacsomag megmutatja,
hogy mily könnyen gyógyíthatók eb-
ből a rettenetes bajból otthon. Az in-
tezet kivétel nem tesz. Mindenki ír-
hat érette barhonnán magyarul, mire
titoktartás mellett postafordultva egy
ingyen csomag orvosságot kap ma-
gyarázó könyvvel együtt. Irjon meg
ma. A csomag oly szépen be van cso-
magozva, hogy a tartalmát senki sem
fogja megtudni. A levelet így kell
címezni: State Medical Institute 49.
Elektron Building, Fort Wayne, Ind
Amerika. A levelek mindig bérmenté-
sitendők. 1341

Alapfalak elszigetelése, nedves lakások szárazzá tétele.

Értesítés!

Az évek óta folytatott aszfalt és cement
munkák teljesítését előnyös fizetési fel-
tételek és a legjutányosabb árak mellett
eszközlöm.

SZIRMAI ANTAL

építési vállalkozó.

Jroda: Zrinyi-utca 4c. — Telefon szám 368.

Pinczék és magtárak aszfalttal való burkolása.

Aszfalt járdák, kapu bejáratok

Aszfalt- és beton-építkezés.

Telephon 486.

Vasgerenda, szekértengely, ráfvas,
aczelcsákányok, metsző-olló, kertész-
fűrész, oltókések és egyéb áruczik-
kek jó minőségben és olcsó árban
kaphatók

Pöhm és Gedeon

vaskereskedésben 1561

Arad, Eötvös-utca és Szabadság-tér sarkán.

Boros Béni-tér és Nádor-utca
sarkán levő

**Schreyer-féle
telkek**

házhelyenkint

szabad kézből eladó.

A felosztási terv megtekiut-
hető és a feltételek megtudha-
tók Dr. Szende Tivadar ügyvéd
irodájában, Szabadság-tér 12.
szám. 506

1162—1902. tkvi szám.

Árverési hirdetmény kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint
telekkönyvi hatóság közhírré teszi,
hogy Nagy János és neje Donát
Katalin végrehajthatóknak, Nagy
Gáspár Gábor végrehajtható szen-
vedő elleni 121 kor. 64 fillér tőke-
követelés és járulékaik iránti vég-
rehajtási ügyében, az aradi kir.
törvényszék, a pécskai kir. járásbí-
ró területén lévő, a m. pécskai
3811. sz. tjkvben A. I. 1. sor.
3885/a hrsz. a. felvett ingatlanra
az árverést 2570 koronában ezen-
nel megállapított kikiáltási árban
elrendelte és hogy a fennebb meg-
jelölt ingatlan az 1902. évi április
hó 17-ik napján délelőtti 9 órakor
ezen telekkönyvi hatóságnál meg-
tartandó nyilvános árverésen az
utóajánló által ígért 800 koronán
alul el nem adatik, s ha pedig
ezen összegnél magasabb ajánlat
nem tétetik, hivatalból fog 800
kor. utóajánlati árban ifj. Bolyos
Mátyás m. pécskai lakos részére
leütni.

Árverezni szándékozik tartoz-
nak az ingatlan becsárának 10%-át,
vagyis 257 koronát készpénzben,
vagy az 1881. LX. tcz. 42.
§-ban jelzett árfolyammal számi-
tott és az 1881. évi november
hó 1-én 3333. sz. a. kelt igaz-
ságügyminiszr eri rendelet 8. §-ban
kijelölt óvadékképes ériékpapírban
a kiküldött óvadékképes letenni, avagy
az 1881. LX. tcz. 170 §-a értelmé-
ben a bánatpénznek a bíróságnál
előleges elhelyezéséről kiállított
szabályszerű elismervényt átszol-
gáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóságnál
1902. évi márczius hó 6-dik
napján.

Dr. Jakó,

kir. albiró.

558

Pöstyén, Lukács és Herkules-fürdő

helyett jó sikerrel használta több mint 1000 beteg
rheuma, csúz, köszvény és idegzsába ellen
a villamfényfürdőket

Dr. HECHT

gyógyintézetében

Aradon, Zrinyi-utca 3. sz.

Telefon 270.

400

Van szerencsénk a n. érdemű közönség tudomására hozni, hogy
képviselőtünk

NEUBAUER MANÓ urra

ruháztuk át.

Tisztelettel

Magyar asphalt részvénytársaság.

Kapcsolatban fenti hirdetésre, van szerencsém a n. é. közönség
tudomására hozni, hogy **nedves lakások, pinczehelyiségek**
stb. gyökeres **szárazzá tételét** jótállás és legolcsóbb árak mel-
lett elvállalom, ugyszintén **járdák, kocsitak, kapubejára-
tok burkolását természetes aszfalttal, valamint mag-
tárak aszfaltozását** oly módon, hogy azok teljesen **féreg-
mentesek**. Elvállalom továbbá minden a **czement, beton** és
a **kövezési** szakmába vág munkálatok kivételét.

Tisztelettel

Neubauer Manó

vállalkozó és a magyar asphalt részv. társ. képviselője

Arad, Fábrián-utca 6 a. szám. — Telefon szám 411.

**Globus-
tisztító kivonat**

jobban tisztít, mint bármely tisztítószer.

1905

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdaja.